

# FIKİR PERVER

Fikir, Sanat ve Edebiyat..

SAYI 40 KASIM 2022

SONSUZ BİLİNMEYENDE GÜZEL OLAN HER ŞEY

GÜZEL OLAN HER ŞEY

PI

SONSUZLUK

X

BİLİNMEYEN



## **Ey Türk Gençliđi,**

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

*K. Atatürk*

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperver Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

## Yazarlarımız

Asya Alin Arslan  
Beyda Topan  
Büşra Ayrancıoğlu  
Demet Antepüzümü  
Elif Atamer  
Elif Güzel  
Firdevs İzgören  
Gözde Bolat  
Gülce Yaren Güler  
Hatice Çemrek Güler  
İsmail İğdeli  
Mehmet Ali Keskinılıç  
Serpil Uysal  
Sıla Çınar (15 yaş)  
Şehnaz Orhan  
Şüheda Bice  
Talip Çevik  
Tuğba Bademci  
Veli Teke

## Sizden Gelenler

Büşra AYRANCIOĞLU  
Murat YAVUZYILMAZ

## Editörlerimiz

Merve KAKICI  
Meryem ÇAYCI  
Özgür AKTAŞ

## Kapak İllustrasyon

Ayşe MAVİLİ NARİN

## Tasarım

Sıla ERGÜN  
Yaren GÜZELKARALAR

## Sesli Dergi

Sılanaz KALENDER

## Web Tasarım

Emre KIDIR

## İletişim

Büşra AYRANCIOĞLU  
Sıla Naz KALENDER

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperver dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

# 40. sayı

## Kasım/2022



fikirperverdergi.com

▶ Fikirperver Dergi

📷 🐦 fikirperverdergi

fikirperverdergi@gmail.com

## Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 🐦 @geleceğimizkitapta

# KARANLIK YA DA AYDINLIK YOL



Kaldırımlar ıssız bucaksız, aydınlık, karanlık... Sen hangi kaldırımdan gideceksin? Karanlık kaldırımdan mı aydınlık kaldırımdan mı? Kendi yolunu sen mi belirleyeceksin yoksa başkaları mı? O adımlara sen mi karar vereceksin? Başkalarının düşünceleri mi yönlendirecek seni yoksa kendi düşüncelerle mi ilerleyeceksin? Hayallerini başkalarının istediği gibi mi kuracaksın yoksa kendi istediğin gibi mi? Ya da içindekilerini paylaşmayı seven, hayallerini gerçekleştirmeyi, kendin olmayı, o içindeki kişi olmayı, yeteneklerini konuşturayım diyen kişi mi? O mutlu, iyi düşünceli, güçlü, cesur kişiyi mi yansıtacaksın?

Bazen aklımızla değil duygularımızla hareket ederiz. Aklımız bize ileriye gösterir. Duygularımız o an ne yapmak istediğini, söylemek istediklerini, içindekileri belirler. Sen o zaman ne yapman gerektiğine karar vermelisin.

Bazen ayağımız taşa takılır düşeriz, belki de bize iyi gelir düşmek. Ayağın taşa takılmasa bilemezdin ne olacağını. Ders çıkaramazdın düşmeseydin. Her kötü şeyin bir de iyi tarafı vardır. İnsanın hayatında seçenekler çoktur ama hangisini seçeceğimize bazen karar veremeyiz. İyi düşünmemiz lazım.

Bazen de düşüncelerimizle hareket etmek iyi gelir, hayatı yaşayıp görmeliyiz. Senin kendini bulman lazım. Gerisi gelir, sen vazgeçme yeter; tutun bir yerden.

Umarım istediğin gibi rengarenk güzel bir dünya, hayatın olur. Unutma kendini unutma! Kendi ayaklarının üzerinde durman lazım. O karanlık veya aydınlık yolu seçecek sensin. Kendini sev yeter. Unutma, sen sen olduğun için değerlisin. Hayatına bol şans gelir. Sen kendine güven, o cesur kişi ol. Hayatına renk katan kişi ol.

Sıla ÇINAR (15)



## SONSUZ BİLİNMEYENDE

Sonu bilinmeyen bir yoldayım sanki  
O güneş batmış, ay doğmamış gibi  
Güzel olan her şey bitmiş gibi  
Bu belirsiz diyarda, sonsuz bilinmeyende

Ürkütücü, bilinmeyen her şey bence  
Sonu güzel ise sence değer mi her şeye?  
Tutunurum umuduma, güzel olacaksa her şey  
Bu belirsiz diyarda, sonu belli olmayanda...

Bilemem ben geleceği, bu sonsuz bilinmeyende  
Olacak mı güzel bir şey, her şeye rağmen  
Sonsuz bilinmeyende, bir insanım ben  
Belirsiz olsa da, yaşarım hep ben.

Gözde BOLAT

# İÇİNDE RENĞARENK KAPSÜLLERİN VAR

Bilinen konforlu alanda güvende kalmak mı?

Seçilmiş bilinmeyende yolculuk yapmak mı?

Seçilmemiş bilinde bilindik yaşamı yaşamak mı?

Elinde olan mı, olmayan mı, istesen de olmayacak olan mı, olmuş ama kaybettiğin mi?

...

Merhaba.

Nasılsın?

Gerçekten iyi misin?

Yoksa gerçekten kötü müsün?

Bir mutlu olma hâlinin peşine takılıp giderken, yaşamayı beklediğin mutluluk gelmedi mi? Geldi de beklediğin kadar uzun sürmedi mi? Beklemediğin mutsuzluk geldi de her şeyi yıkıp geçti mi? Yürüyorsun yetmiyor; koşmaya başlıyorsun, koşuyor koşuyorsun, ama o yüklediğin anlamın tadı damağında kalıyor ya da yeni yüklediğin anlam ile yine sana geliyor veya hep tadanlara seyirci kalıyorsun.

Nasılsın?

Gerçekten iyi misin?

Yoksa gerçekten kötü mü?

Bir amaç uğruna hangi yolda ne kadar koşacağımızı/koştüğümüzü bilerek mi yaşıyoruz? Yoksa birçok değişkenin oluşturduğu akışın akış yönüne öylesine mi kendimizi bırakıyoruz? Ya da akışın tam tersine kulaç atıyor atıyor bir arpa boyu yol gitmiyor/gidemiyor muyuz?

Hissettiği duygular birçok insan için değişen, Dünya'yı etkileyen bir dönemin içinden geçtik. Herkes bir şeyler yaşadı, tadı farklı. Buda bizim içimizden geçti belki de kaldı hâlâ orada.

Pandemi!.. Kimine "Güneş doğuyor ama niye doğuyor ki? Bittik ki biz" dedirtti, kimine Güneş'in doğuşunu izleme fırsatı verdi, kimine "Sevdiklerimi aldı benden" kimine "Oh be evde oturma fırsatı" kimine "Bu tam bir ev hapsi" dedirtti. Kimine kendini beklediği ya da beklemediği ayrıcalıkta hissettirdi. Eminim herkesin kendini, bir başkasını, biz bilincini yaşayanı yaşatanı görme fırsatı verdi. Tüm bu yaşanıyor olanlarla beraber batıda yaşayan için batıda yaşamının anlamsız olduğunu düşünüp doğuya kaçan, doğuda kalmanın anlamsız olduğunu düşünüp batıya kaçan, güneyden kuzeye kuzeyden güneye... Anlam arayışı... Oldu bir çok şey oldu. Beklenmedik, sürprizli.

Birileri dedi ki:

"Aynı evi bu kadar uzun süre paylaşmamıştık biz ve biz biz değilmişiz, hiç olamamışız, seçilmiş bilinmeyende yolculuk yapan yabancılarmışız." Tıpkı Şebnem Ferah ile Teoman'ın seslendirdiği (sözü müziği Teoman'a ait olan) iki yabancı şarkısındaki gibi.

İki yabancı,

İki yabancı,

Birlikte ama yalnız,

İki yabancı...

Kimileri bir oh çekti ve fiziki mesafelerden kurtulup; yakınlaşarak, fısıldaşarak hatta bakışarak anlaşmaya varan bir başlangıca ulaşan bir biz oldular.

Ne olduysa oldu, herkes bir duygu doldu. Yaşam hâlinde iken ne kadar neyi yaşadığımızı fark ettik mi?

Size bir iyi bir kötü haberim var:

Sonsuz bilinmeyende güzel/çirkin diye anlam yüklediğimiz her şey ile yola çıkma hâliyle var olduğumuz bilincinin idrakinde olalım yada olmayalım,

İyi haber : Değişecek

Kötü haber : Değişecek





*'Sonsuz bilinmeyende güzel olan her şey.'*

Değişmeyecek olan değişimin kendisidir.

Muhteşem bir hayat yaşadığını düşünüyorsun; değişecek, çok zorlu zamanlardan geçiyorsun; değişecek, kazandın; değişecek, kaybettin; değişecek. Yastasın; değişecek... Gececek de diyebilirsin, bitecekte diyebilirsin, başlayacak da... Nasıl istersen.

Yukarıdaki tüm var olma hâllerinde sen vardın, ben vardım, biz vardık ve biz tüm bu bize gelen anlamların içinde 'ben olarak' ne kadar vardık? İyi kötü demeden, hiçbir anlam yüklemeyen... Ne kadar vardık? Akıntıya kürek mi çekiyoruz? Akıntıyla beraber yönümüzle bir bütün müyüz? Sürüklenirken bize çarpan çalı çırpıya "Neden ben? Neden ben?" mi diyoruz yoksa "Sen geldin geldin de ben sana sarılıp devam edeceğim" ya da "Devam edemiyorum. Keşke gelmeseydin. Gelmeseydin ben bunları yaşamayacaktım" mı... Tüm bu hâllerin içerisinde lanet okuyup "Bu da mı gelecekti başıma!" mı diyoruz, "Bu bana geldi huzur neremde atıyor veya acı neremde yayılıyor, tüm hâllerimle acıyla, tatlıyla, kabulde kolkolayım" mı...

Bir metafor olarak bir yakınımın rüyasını yazmak istiyorum. Söz onda:

(izni ile yazıyorum/seslendiriyorum.)

"Rüyamda marketeydim. Keyifle alışveriş yapıyordum. Market bulunduğumuz şehirdeki en büyük toptancı marketmiş. Ortasında ise havuz var. Bir kişi markete elinde silahla giriyor ve tozu dumana katıyor. Bir kurşun kalbime denk geliyor. Marketin içinde huzurla yapıyor olduğum alışveriş mahvoluyor, marketin ortasına yapılmış; beşerî de olsa bana hoş görünümlü gelen havuz görüntüsünü fark etme bilincim yok oluyor.

Hepsi...

Birden...

Sonra kalbimdeki acıya odaklanıyorum. Sonsuzluk içerisindeyim. Bilinmeyen bir sonsuzluk. İhtiyacım olan şeyleri almayı düşünemeyecek bir acı içerisindeyim. Kapıdan dışarıya çıktığımda göreceğim doğanın güzelliğini görmeyi düşünemeyecek bir acı içerisindeyim. Annem, babam, doktor, tanıdık kimse yok. Yok... Yok oldu bütün huzurum ve konforum. Evim var mı, yok mu o anki acı ile umurumda bile değil. Yaşayacak mıyım? Bu acıyla mı yaşayacağım? Merminin kalbimin neresine saplandığını arıyorum ve buluyorum. Çıkıyorum oradan elimle. Ancak mermiyi çıkardıktan sonra merminin saplandığı ilk acının daha konforlu olduğunu anımsıyorum. Evim orası oluyor. Geri koyuyorum kurşunu yerine. Bu defa nefesim kesiliyor. Evim neresi benim? Beni sınar gibi her şey, her şey film şeridi gibi gözümün önünden geçiyor. Markete ilk geldiğim andan itibaren her şey. Acıdan kurtulma isteğinde olma hâli, markete ilk girdiğim konforu düşünme hâlimi

diyorum kendi kendime. Mermiyi çıkardığımda hissettiğim duygu, hafiflik... Ancak bu duygu kendimi çok çabuk normal hissetmeme neden olduğu için uyumlanamadım bu duyguya. Ve bu duygunun ağırlığına dayanamayıp geri yerleştirmiştım onu ilk geldiği yere. Şimdi ne olacak? Kim bana yardım edecek? Mermiyi ben çıkarmıştım ki zaten, birinin gelmesine ihtiyacım var mı? Yoksa mermiyi yeniden yerine koyduğumdaki ağırlıkta kalsam mı acaba? Bu ağırlık çok fazla, çıkarsam, çıkarsam yine acaba... Kalbimin hızlı hızlı çarptığı hissiyle uyanıyorum. Duyumsuyorum. Her şey bende! Herkesle her şeyle beraber bende, her şey birbiriyle ne kadar da bağlantılıymış. Uyandım. Ölmedim. Çünkü uyanmayı ben seçtim.”

Hoşçakal...

Nasılsın?

Gerçekten iyi misin?

Yoksa

.....

Gerçekten kötü müsün?

*Demet ANTEPÜZÜMÜ*



*'Aynı yöne bakarken biri güneşi biri karanlığı diğeri çıkmazı bir başkası ise ferah görür.'*



*'Yolculuk hiç bitmeyecek.'*

## OLASILIKLI

Sonsuz bilinmeyende güzel olan her şey...

Koskoca bir olasılıklar denizinde yol almaya çalışan kayık gibidir kimi zaman yaşamak. Her an bir poyraz çıkabilir, her an başka bir şehir bana liman olabilir, gökten bir şimşek gelebilir yerden bir sarsıntı dengemi bozabilir; durmak isteyebilirim ama devam etmem de gerekebilir. Tüm bunlarla birlikte ,tüm bunlara rağmen... Aslında hangisini seçeceğimle ilgili.

Bunlara rağmen mi yoksa bunlarla birlikte mi? Rağmen dediğin an koşullarını karşına alarak başlarsın. Günler çok daha yorucu olur yükünse daha ağır. Yolun boyunca dönüp dönüp ayağının takılıp takılmadığını kontrol edersin ve büyük bir ihtimalle de o koşullar senin ayağına takılır engellerine dönüşür. Oysa “bununla birlikte demeyi” seçersen koşulların yoluna eşlik eder. Örneğin yolunun kenarları toprak içindeyse adım başı birer fidan dikip biraz da zaman tanıdığına yeşilin sana ve etrafına nefes oluşuna hayran olabilirsin. Rağmen deyip kenarlara hiç bakmadan ilerlemeyi de seçebilirsin tabii eksik gördüklerim aklımdan hiç çıkmadan yürüyebilirim diyorsan.

Kimimiz başında alabildiğine sarhoş, kimimiz ortasında alabildiğine telaşlı, kimimiz sonlarında bir parça hüznü bu yaşamak serüveninin. Hepimizin, şu an herhangi bir yerdeki herkesin mutlaka ki bir telaşı var; peşinde koştuğu şeyler, kaçtığı şeyler... Ne başında ne de sonunda tamamen aynı kalmak mümkün olmuyor. Ben yaşamı olanı olduğu yerden çiçeklendirme mottosu üzerinden kurguluyorum. Çünkü bazı şeyler varoluştan öyledir. Evet. Tam olarak orada ve o şekilde olması gerekiyordur. Onun da kendince bir hesabı bir kelebek etkisi vardır belki de.

Olanı olduğu yerden çiçeklendirmek...

Süreç şu şekilde işliyor, önce görmek yani bir duruma belki önden arkadan sağdan soldan her yerden bakıp görmek. Tüm derinliğini hesaplamak; aniden düşme kırılma çoğalma ihtimaline karşı alınabilecek önlemleri düşünmek sonra kabullenmek evet bu benimle diyebilmek ardından tebessüm etmek yani olana şefkat duymak hatta bazen sebeplerini anlamaya çalışmak sonra da o olanın üzerine düşünüp kendimize göre dönüştürmek. İçimizde iyiye yormak veya durum gerçekten kötüyse de kendi payımızı alıp usulca bir menekşeyi saksıya yerleştirir gibi yerli yerine koymak. Bir de bilmek; hiçbir durumun ya da duygunun sonsuza dek bizimle kalmayacağını.

Bir şeyin üzerinizdeki etkisi onu nasıl gördüğünüz tam olarak nereye koyduğunuz ile ilgilidir.

Sevgileri yakamıza iliştermeli tüm sokak ve caddelerde öylesine gezmeli, güzel haberleri sevinçleri çoğaltıp etrafa saçmalı mutluluklara da iki elimizle tutunmalıyız. Öyle ki zor günler için onları sol cebimize atmalıyız. Sorunları, sıkıntıları da parmağımızın ucunda taşımamız. Orada olduğunu bilerek ama her anımıza da bulaştırmadan, ne tam tutup ne de bırakarak...

**Firdevs İZGÖREN**

# SESSİZLİK

Sessizliğin ortasındayım yine.  
Bulutlardan biraz yağmur damlası,  
Kalbimden birkaç kelime,  
Gözlerimden damla damla yaş süzüldü bu  
gece.

Ne ilk sessizlikti bu,  
Ne de son...  
Belki de sessizlik bile yorulmuştu bu gece  
İlk defa...

Neydi bu sessizlik?  
Belki de çözülememiştir henüz.  
Sessizlik kalbimizin derinlerindedir çünkü.  
Karanlığı aydınlatan güneş misali  
En güzelinden,  
En derininden,  
En sessizinden...

Gülce Yaren GÜLER

*“Neden yaşadığını bilen kişi, her durumda hi-  
men her şeye katlanabilir?”*

*Nietzsche*

Yaşama dair umutlar, dünyaya atıldığımız anda başlar. Bebeğin bile içgüdüsel olarak umudu beslenmektir. Geleceğin ne olduğu bilinmeksizin, hatta ölüm gerçeğine rağmen insanoğlu, tarihin en bilinmeyen öncesinden günümüze kadar, hatta daha da bilemeyeceğimiz zamanlara kadar bu beklenti yolculuğunda yürümeye devam eder. Umutla birlikte yaşamsal kaygılar da beraberinde gelirken, var olma mücadelesini yürütmek zorunda kalır insan. Belki de insan evrendeki kara delikler gibi kendi kara deliğinin içinde; gizemleri, arzuları, korkuları, vazgeçişleri ve kabullendikleri ile birbirinin aynı gözüğe de birbirinden farklı çözüm yolları ile varoluş direncine devam eder.

Varoluşçu teorisyenlerden Yalom; bu kaygıların oluşumunu sınıflarken, varlık ve hiçlik arasında mücadele eden insanın, gelecek ve şimdi ile köprü kurmadaki bazı kaygıları taşımasını beşerî kimliğin değişmez sonuçlarına bağlamıştır. Diğer varoluşçu kuramcı Hiedegger ise var olmayı unutma durumu ile var olmayı düşünme durumu olarak nitelendirdiği dünyada iki varoluş olduğunu vurgulamaktadır. (Varoluşçu Psikoterapi (I. D. Yalom Tuğba BAKIRTAŞ syf:646), Belki de umuda dair gerçekçi bir şeyler taşıma başarısını gerçekleştirmedeki en kritik noktalar bunlardır.

Var olmayı unutma durumu; yadsımalar, inkârlar, gerçeklikten uzaklaşma ve sorumluluk almama ile bütünleşen bir dünyada, yüzleşilemeyen olağan kaygıların patolojileri ile uğraşmak zorunda kalmak ya da ötekilere bunu aktarmak şeklinde çarçabuk ve öylesine geçen bir yaşamı temsil eder. Böyle bir yaşamın birey için belki de zaman kavramına sığmayan bir vakitsizliği vardır. Kendi sorumluluğunu alamayan bir bağımlılık hâli, karar mekanizmalarını işletemeyen ve sonunda bundan iyice vazgeçen bu durum, bir süreçsizliğe dönüşür kendiliğinden. Ölüm gerçeğini kapının önünden süpürme, unutmama ve unutturma çabaları, kişilikte herhangi bir boşluk bulduğunda öyle bir karabasan olur ki kabus hastalığına ve ardından sadece ölümü nasıl uzaklaştırabilirim pandemisine kadar gider.

Yalnızlık ya da yalıtım, kişisel bir yolculuğa bakış olmaktan ziyade, kaygıların en büyüğüdür ki kapatılması ancak



ANLA  
GER  
SAV-



# AMIN RÇEK AŞI



kaçışlar ve ötekilere yaşamı transfer etmekle baş edilebilir. Bireyin yalnızlık anlamı tanımlanamaz bir boşluk ve varoluşuna bir tehdittir âdeta. Paylaşımların derinliğinin olmaması, sadece bazen bir sesin yanında ya da yakınında olması kadar basit olmasını gerektirir. Yeter ki kendi iç sesini duymasın. O ses, ona boğulacağı yalnızlık denizinin dalgalarının gürültüsünü getirir sadece.

Dolayısıyla ölüm, sorumluluk ve yalnızlıkla baş etmeyi, var olmayı unutarak yapmayı seçenlerin, anlam üzerine inşa ettikleri şeyler “zan” edilmeden daha öteye götürmeyecekleri de aşikârdır. Anlamın hayat üzerindeki büyük yeri, birçok şey için mücadeleyi ve yaşamdaki tüm büyük acıların ortasında bulunduğumuz zaman, onları dönüştürmeyi beraberinde getirir. Acıları sadece kader-selliğe bağlayan, sıkışmışlık içinde kıpırdamadan mucize bekleyen birey için, anlam oluşturma gayreti zaten yoktur. İçindeki boşluğu tanımlayamayanlar, mucizeleri çağıran ve bekleyenler ya da ön yargılara teslim olup kendi ve ötekilerinin hayatlarını zindan edenler hâline gelirler. Var olmayı düşünme durumu ise öncelikle bir anlam bulmayı ve anlam yaratmayı başaranların kulübüdür. Üyelerinin, hangi sosyal sınıftan olursa olsun, çabaları emeklerinin dürüstlüğü ile eşdeğerdedir. Anlam oluşturma içerisinde; duygusu ve insanlığı, âdeta dünyaya fırlatılan beşerin içinde bulunduğu kaos içinde istikrarlı yol almasına yardımcı olur. Öze inme mücadelesini ve başarısını gösteren birey, acılara direnme ve hazları da sindirerek yaşamaya vakıf olur. En zor olaylar, aslında içimizdeki yolculuğa en anlam kattığımız durumlardır. Izdıraplar ya da kabullenmek zorunda kaldığımız meşru acılar, yöntemi hangi kaynaktan gelirse gelsin, anlamlı bir zemine oturtulduğunda mücadele etmeye değer bir hâl ve biçim alır.

Ölüm ve yalnızlık; anlamlı bir dünya yaratıldığında, bireyin onların fantastik korkulu yüzlerini değil, aslında tam anlamı ile gerçek yüzlerini görmesini sağlar. Melankoli yerini sanata, dostluğa ve paylaşımaya götüren üretime dönüştürür. Üretme, yaratma ve hizmet hâli, ölüme doğru gidişin yumuşak basamaklarıdır. Bu basamaklardır ki kişiyi zirvelere taşısa bile anlam dünyasında hep yanında taşıdığı ölüm ve yalıtımı, varoluşun ona sunduğu kaçınılmaz hoş misafirleri olarak görür. Yaşamını anlamlı kılmayanlar için ölüm, kovulması gereken bir karabasandır. Ne ile desteklenirse desteklensin yaşadığını zannedenler için bazı şeyleri eninde sonunda yüklenmek zorunda kalmak, hiç de kolay olmayacaktır. Onların güçlü bir hikâyeleri yoktur ve güçlü bir hikâye de yaşamda anlamlı bir varoluşla meydana gelir. Umut etmek de bu güçlü hikâyelerin hakkıdır belki de.

# ÜÇ NOKTA



*“Bazen rüzgârın saçımı dağıtmasına, yağmurun yüzümü ıslatmasına, birilerinin kalbimi kırmasına izin veririm. Sonra; saçımı toplarım, şemsiyemi açarım, kalbimi kapatırım. Hepsi bu.”*

Ne güzel söylemiş Can Yücel, hepsi bu! Bu yazı için bambaşka planlar yapılmıştı, şimdi dönüp baktığımda hangi ara bu kadar evrim geçirdiğini anlamaya çalışıyorum. Belki ben de anlamaya çalışmayı bırakıp evrim geçirmesine izin vermeliyim. Sonra da oturup bu evrimi yazmalıyım.

Can Yücel’in bu cümlelerine sevgili Ceyda Düvenci’nin bir paylaşımında rastladım, gözlerinden çıkan ışıktaki kırılan kalbinin her bir parçasını görebildiğim bir fotoğraf karesinde ve kendi cümleleriyle şöyle devam ediyordu: “Aslına bakarsan kalbimi de tam kapatmam... Sadece artık bilirim; hangi rüzgârda ne kadar dağıldığımı ve hangi yağmurda ne kadar ıslandığımı... Kalbim, şaşırırmaktan kırılmaya geçemiyor çoğunlukla, çünkü derinde bir yerde özen varsa sevgi var diyorum, sadece bazen istemeden oluyor, en azından buna inanmak

istiyorum... İsteyerek olanlar artık kalbimde değil zaten. Bu bir şükür yazısı bu arada... Kendini keşfetme şükürü diyelim.”

O kadar aynılıkta karşılaştım ki bu yazıyla -yine ve yeniden- şükür vaktine denk geldi. Ceyda Hanım’ın dediği gibi bu da bir şükür yazısı...

Bazen sınırları fazla zorlarız ya da yokmuş gibi davranırız. Yıllarca sınır çizgisine hiç gelmediğimizden her şey güllük gülistanlık iken bütün mesele sınıra gelince açığa çıkar. Bu yüzdendir yarınla ilgili ahkâm kesmekten geri durma gayretim. Ah acziyetim, her an açığa çıkmak için ne kadar da sabırsızsın. Ve ben her defasında seni görüp “eyvallah” dedikten sonra ne büyük bir hızla nisyana sürüklenmekteyim. Fıtratımda saklı olan ünsiyet ve nisan sıfatlarımla her an açığa çıkmaktayım. Bu yüzden olsa gerek kalbimi tam da kapatmayışım. Ben de bugün konuk olduğum gönüllerin kapısının aralık olduğuna inanırım. Ve bir küçük aralıktır tutduğum, kalbimle ve ruhumla. Bu umuttur beni ayakta tutan, bu yüzdendir hep dilimde olan, “Gönlüm küçük



## Beyda TOPAN

mutluluklar ülkesi.” Galiba ben de öğreniyorum hangi rüzgârda ne kadar dağıldığımı ve hangi yağmurda ne kadar ısladığımı, yavaş yavaş. Ama kalbim bazen şaşırırmaktan öteye geçerek kırılabilir. Ne garip, bu aralar okuduklarımın diyetini öder gibiyim. Hmm, bu pek doğru bir ifade olmadı. Dualarımı yaşarken buluyorum aslında kendimi, evet bu daha doğru; “Ayy ne şanslısın, dualarını yaşıyorsun daha ne?” diyen iç seslerinize azıcık daha sabırlı olmalarını fısıldayiverin, olur mu? Aman Tanrım 2 filminden bir karede Morgan Freeman, Lauren Graham’a diyor ki: “Biri sabır için dua ederse Tanrı onlara sabır mı verir yoksa sabırlı olmak için ona fırsat mı verir? Cesur olmak isteyenlere cesaret mi verir yoksa cesur olmayı gerektirecek fırsatlar mı?” Bunu izlediğimde çok etkilenmişim. Hani biz, istediğimiz şeylerin gökten zembille inmesini bekleriz de bu hiçbir zaman olmaz ve biz dualarımız kabul olmadı diye haksız haykırışlarımızı arşa göndeririz ya! Hâlbuki dualarımızın kabul olması için sonsuz fırsatlar önümüze serilir de biz zahmete girmekte ac-

ziyete düşeriz. İşte, kalbimin kapılarını kapatmayışım belki de bu yüzdendir. Birazcık zahmete girsem, o aralıktan sızan umut ışıkçıkları kocaman bir ışık demetine dönüşür. Ve bu demetin derinliklerinde bir yerlerde olan özen ve sevgi, benim de inancımı güçlendirir, yoksa yola nasıl devam eder insan? Bazen bunların üstü tozlanıyor da insan derinlerde sakladıklarını ayan beyan seçemiyor. O zaman bir su döküp temizlemek gerekiyor. Mesnevî’de ne güzel anlatılır bu temizlik: “Çamaşırı önce suya sokarsın, ıslatırsın. Sonra kurutursun, temizlemek için. Madem sonra kurutacaksın niye ıslatıyorsun? Çünkü başka türlü temizlenmez. Sen de hep kuru kalırsan, alkışlanırsan nasıl temizleneceksin? Ara sıra suya sokup çıkaracaklar ki temizlenesin.” Şimdi daha iyi anlatabildim sanırım, dualarımı nasıl yaşadığımı... Evet, bu bir şükür yazısı, tek bir farkla... Kendini hâlâ keşfedemeyen bir âcizin keşif yolundaki bir eşiği atlama şükürü diyelim.

# GÜZEL OLAN HER ŞEYİ YAZMAYA DEVAM...



Geçen sayıda Rahmetli Barış Akarsu'yu anarken “Hep Güzel Olmanın Altın Formülü” başlıklı yazı yazmıştım. Güzel olan her şeyi yazmaya devam etmeliyiz. Devam etmeliyiz ki bulaşsın, her yer güzel olsun, herkes güzel olsun, etraf güzelliklerle dolsun, dolmakla kalmamasın taşsın. Çünkü en çok ihtiyacımız olan bu; güzellikler.

2021 FİPİX konuşmasında, çok kıymetli dergi yöneticilerim bana da 15 dakikalık yer vermişlerdi. Arzu edenler, 15'er dakikalık konuşmaları Youtube sayfamızdan dinleyebilir. Ben ise orada “Sonsuz bilinmeyende güzel olan her şey” denilince akla strateji geliyor diyerek, yaşamın da stratejinin bir konusu olduğundan bahsetmişim. Çünkü yaşam inşa edilen bir olgudur; strateji, geleceği bilinçli olarak inşa etmenin konusudur, geleceğiniz için zihninizde yer ayırın bunun için de her gün zaman ayırın demiştim.

Sevgili okur, an biliniyor, sonrası bilinmiyor, ama tahmin ediliyor. Tahmin ise meteorolojik tahmin gibi birçok bilgi, ölçüm, deneyimin ürünü aslında. Her tahminin altında bir bilgi, ölçüm, deneyim ve tecrübe vardır. Önemli olan bunların tümü ile en yakın tahmini yapabilmektir. Bunun yolu ise bilgiyle donanmaktan geçiyor. Yoksa uzak ara tahminler çok yakınınızdadır. Her an yağmura hatta doluya yakalanabilirsiniz. Sonsuz bilmeyen derken, hiç kimse aklına eseni yapmıyor. Güdülerini hareket etmiyor. Bazı şeylerden emin olmak istiyor. Azra Kohen'in Aeden kitabında dediği gibi; “Kaybedecek en ufak anı bile olmayan biri, aklına estiği gibi yerinden fırlayamazdı, fırlamamalıydı. Karakterin intiharıydı aklına estiği gibi davranmak, hayatı



anlamsızlaştıran her döngünün başlangıcıydı bu. Evet, içgüdülerini dinlemeliydi ama sadece dinlemeydi, emin olmadan harekete geçmemeliydi.”

Dünya güzel, yaşam güzel, nimetleri de çok güzel. Sana sunulmuş olan her şey çok güzel. Ama bunların güzelliği onu nasıl tükettiğinize, nasıl harcadığınıza ve nasıl yerine koyduğunuza da bağlı. Güzel bırakmak da, bırakmamak da sizin elinizde. Aynı pikniğe gidip, o güzel yeşilliklerin, doğanın, kuş seslerinin ortasına gidip, arkanızda çöplerinizi bırakmadan yanınıza almak ya da çöplerinizi oraya öylece bırakmak gibi. İşte güzel olan her şeyi geride güzel bırakmak bizim elimizde. Tarihi yapılar gibi. Yüzyıllardır korunmuş bu güne gelmiş, bizimde aynı özenle koruyup yaşatmak ve gelecek nesillere aynı biçimde bırakmak sorumluluğu ve görevinde olduğu gibi. Aslında bunlar bize birer emanet. Yaşam da, hayatta bize verilmiş bir emanet değil mi? Emanete iyi bakmak gerek. Emanet kavramı güvenmek, korku ve endişeden emin olmaktan gelir. İçinde sorumluluk ve görevi de barındırır. Biz de o emin olanlardan olmalıyız; yaşama karşı, hayata karşı, bize emanet edilmiş güzelliklere karşı.

Güzel olan her şey insanın kendi elinde, kendi iradesinde, zihninde... Kendi içine dönmesinden, kendi içine bakmasından hareket ediyor, büyüyor, gelişiyor ve zenginleşiyor. Özetle bilinçle oluyor, maddeyle değil. Çünkü maddenin sonuna varmak, çok şeye sahip olmanın bir sonu yok. Eflatun'un dediği gibi; “Önemli olan hayatta en çok şeye sahip olmak değil, en az şeye ihtiyaç duymaktır.”

İnsanın etrafını güzelleştirmesi, çiçek bahçesine dönüştürmesi, dikenliğe dönüştürmesi de kendi elindedir. Bunu Mevlana aşağıdaki dizelerde çok güzel anlatmış.

Kardeşim sen düşünceden ibaretsin,

Geriye kalan et ve kemiksin,

Gül düşünür gülistan olursun,

Diken düşünür dikenlik olursun.

Önemli olan bu bilince, zihne varabilmek, insan olabilmek, insan olma yolculuğunda sürekli ayakta kalabilmek ve tükettiğini üretebilmek, yerine koyabilmek, onu büyütebilmek, geliştirebilmek, aynı yöne bakanlarla daha da ileri götürebilmek. İşte FİPİX ve Fikirperver Dergi de bu amaçla ortaya çıkmış, bu ülkenin temel değerlerine bağlı gençlerin ve kendini genç hissedenlerin (!) bir araya geldiği bir platform. Bu platform; birbirinden beslenen ve birbirine güzel duyguları, mutluluğu, güzel olan her şeyi bulaştırdığı bir platform. Bu duygularla, mutlulukla, huzurla üretime daha çok katkıda bulunduğu ve böylece de ülkemizin kalkınması ve refahına katkıda bulunduğu bir ortam.

Hayata nasıl bakıyor, nasıl temellendiriyorsanız, nasıl düşünüyorsunuz, eylemlerinizi de, sözleriniz de öyle oluyor. Yani özneniz ne ise eyleminiz de o oluyor. Çünkü eyleme yön veren öznedir. Özneniz sevgi ise eyleminiz de sevgi oluyor. Sevgi kimyanızı öyle etkiliyor ki mutluluk hormonlarının hepsi salgılanmaya başlıyor. Motivasyonunuz artıyor. Tam tersi olunca, ağızınızdan olumlu bir söz dahi çıkamıyor. Eylemlerinizi de ona göre oluyor, hatta belki daha sakar daha özensiz olabiliyorsunuz. Erteleyebiliyor, atalete düşebiliyorsunuz. İşte biz bunlardan değil, öznesi sevgi olan, yaşam enerjisiyle dolu olanlardan olalım, daha çok üretelim, tükettiğimiz ne varsa yerine koyalım. Sadece madde olarak değil, manevi olarak tükettiklerimiz de yerine koyalım. Büyütelim, kocaman olsun. Artsın, taşsın, etrafa yayılsın, herkese bulaşsın.

İşte bu yazılar da öyle, tükettiklerimizin yerine koyduklarımızdan. Bilgi, deneyim ve tecrübenin ürünleri. Sadece bizde kalmıyor, dijital olarak, basılı olarak, sesli olarak paylaşıyoruz. Belki birine dokunur, birine faydası olur düşüncesi ve fikri bizi mutlu ediyor. Hatta zaman zaman böyle geri dönüşler de alıyoruz. İki sayı önce, “Dünya Kız Çocukları Günü” temalı dergimizde yazdığım yazıdan dolayı gelen geri bildirim beni çok mutlu etti. Arkadaşım bana, bu yazının aile ilişkilerini düzelttiğini söyledi. Çok mutlu oldum. Bir hayata dokunabilmenin, katkı sağmanın insana verdiği huzur bambaşka. Bir insan değişir dünya değişir, sözünde olduğu gibi hareket edip, etrafı güzelleştirmek lazım. Çünkü biz birlikte güzeliz. Geçen sayıda yazdığım yazıda rahmetli Barış Akarsu'nun bir röportajında dediği gibi: “Sevgiyi yüreklerinizden eksik etmeyin. En

büyük anahtar sevgi.” Sevgide birleşelim. İşte FİPİX ve Fikirperver de bu anahtarın sahiplerinden. Sonsuz bilinmeyende güzel olan her şeyin anahtarı. Çünkü içinde cana ve canlıya, hayata karşı sevgi duyanlar burada.

Sevgili okur, FİPİX'in düşüncesini ortaya çıkaranlar, düzenleyenler, dergiye emek verenlerin hepsi sonsuz bilinmeyende güzelliği, içindeki güzelliği üretime döküp, bunu siz değerli okuyucularla buluşturup, yaymaya çalışıyorlar. Nasıl mutluluk bulaşıcysa güzel olmak da bulaşıcı. Güzellikleri bulaştırmak ve güzel olan her şeyi yazmaya devam etmek dileğiyle.

Sağlıcakla kalın, hoşça kalın.

**Mehmet Ali KESKİNKILIÇ**



# BİLİNMEZLİĞİN İÇİNDE BİLİN BENİ!

İnsanoğlu geçmişten bugüne hep bilinmeyenin peşinde olmuştur. Evren var olduğundan beri insan, kendine sunulan bu belirsizlik içinde oradan oraya koşturup durmuştur, bilinmeyenin peşinde. Merak etmiştir, doğayı, evreni, yaşamı en çok da kendini. Anıtlar dikmiş, heykeller oymuş, dağlara taşlara adını yazmış hep bir var olma, bilinmeyenin içinde bir bilinen olma gayesiyle...

Kendini aramış durmuş anıt mezarlarda, toprağın yedi kat altında ve yetmeyince göğün yedi kat üstünde .Bilinmezliğini hep bir bilinebilme haline büründürüp eserler bırakmış kendinden sonrakilere... Bilin beni, tanıyın siz yokken henüz ben geçtim dünya denilen bilinmezden içinden der gibi hep kendinden parçalar bırakmış yüzyıllara emanet. Duvarlardan ağaçlara, ağaçlardan derilere, derilerden parşömenlere, o da yetmeyince kâğıtlara izini bırakmış. Hepsinde de bir bilinmezliğin içinde tanınır olma hayaliyle... Şarkılar söylemiş, besteler yapmış, kitaplar yazmış, sözler bırakmış ardına. Unutmayın beni, tanıyın, bilin diye...

Dünya denen faniliğin içinde ben de gerçek bir bilinme halindeydim, diye izini bıraka bıraka, imzasını ata ata geçmiş de gitmiş. Ben de bir zamanlar aşık oldum, anne oldum baba oldum, evlat oldum, can oldum, canan oldum, yorgun düştüm, neşeyle doldum, yas tuttum, özledim, özlendim, çok sevdim, sevildim, kıymet bildim, kandırdım, kandırıldım, pes ettim, inat ettim, el açtım, teslim oldum, yandım, yanıldım... Hepsinden geçtim, hepsini tattım da size bunlardan anıtlar eserler bıraktım ardımda... Aynı hatalara

düşmeyin, aynı acılardan geçmeyin diye, tecrübeler biriktirdim kütüphanelerce, tekerrür eden tarihe meydan okurcasına, sonra çektim gittim bir gün. Hiç olmamışım gibi, kimse bilmemiş gibi, o taş binalara hiç ellerim değmemiş gibi bir nefeslenmeye durmamışım gibi...

Ve bir gün yüzyılları aşan biri açmış o mezarları; tozunu, çamurunu atmış da karşılaşmış en derin kökleriyle... Kendinden olanı bulmuş kazdığı her bir toprak parçasında, oyulan bir mermerin üzerinde kalbini bulmuş. Bulmuş da toz toprak içinde her yeri, tozunu toprağını alınca ısıtmış ellerinde kendi kalbi gibi. Ciltler bitirmiş, kitaplar okumuş, kütüphaneleri talan etmiş, kendi hikâyesiyle karşılaşmak umuduyla... Köklerinden ona emanet bırakılmış bir şişede bir mektup bulmak için okyanuslar aşmış, derinlere inmiş, kayıp şişeyi bulup; yolunu, kendini bulma gayesiyle... Külliyeler gezmiş, hanlarda konaklamış, kendinden olanla, kendiyle buluşmak için... İlhamlar almış kendinden önceki alimlerden insan olmanın acemiliğinde... El pençe divan durmuş kendinden, geçmişten bir haber verene. Her yolu denemiş, her şeyi yapmış da yine en başa dönmüş durmuş, tam oldum, bildim derken, yeniden düşmüş aynı hatalara, ne kadar okursa okusun hâl edinip bilememiş kendini, insan olmanın acizliğiyle aynı kusurları büyütmüş de büyütmüş kendinde. Çünkü insanmış. Hem unutan hem hatırlayan... Kendini bil, diyen âlimlerden nasihat almış da hep kendi dersini kendi hatalarından almış. Düşse kalka kendini aramaya devam etmiş, bulmuş mu bilinmez. Kendi bilinmezliğinin içinde dönmüş durmuş...



# YANSIMALAR

---

KAJAMIZAY

“Kapatın şunu!”

Gözlerini sıkıca kapatmıştı Çetin, farkında olmadan ellerini yumruk yapmış, sesindeki yay çoktan gerilmiş bir şekilde kapıya doğru sesleniyordu. Az önceki cümlesindeki emir onu rahatsız etmişti. “Kapatın lütfen şunu!” Yavaş yavaş araladı gözlerini. Hissediyordu, oturduğu yerin tam karşısında duran ekran göz bebeklerine yansıyor. Bir yansıma ne kadar ağır gelebilirse o kadar ağır geliyordu Çetin’e. Yılların ses tonuna kattığı, marketten alma yapay bir heyecanla mavi gözlerini dikmiş kameraya, ekran başındakilere sesleniyordu Nazlı Zafer: “Benim Hayatım’a hoş geldiniz!” Stüdyodaki seyircilerin alkışları güçlendikçe Çetin’in dayanma gücü azalıyordu. Seyirciler alkışlarına ıslıklarını ekleyerek devam ederken, elindeki su bardağını büyük bir çığlıkla fırlattı televizyon ekranına Çetin. Nazlı’nın mavi gözlerinden biri karanlıktı artık. Televizyon ekranın kararan yarısında kendi yansımasını gördü.

28 sene önce benzer bir su bardağını Nazlı fırlatmıştı salonun duvarına doğru. Henüz gözleri mavi ve soyadı “Zafer” olmayan Nazlı. “Benim hayatıma karışamazsın baba!” Çetin bacaklarına örttüğü kırmızı kareli battaniyeyle oturduğu koltuktan izliyordu onları. Bardağın parçaları güneş ışıklarıyla dans ediyordu salonun ortasında. Nazlı bağıyor, babası vuruyor, annesi ağlıyor ve Çetin kırmızı kareli battaniyesiyle oturmuş, halının üzerindeki cam kırıklarına yansıyan güneşin rengarenk ışıklarını izliyordu. Yansımalar gerçek olandan daha güzel, diye mırıldandı dudaklarının arasından. Nazlı’nın dudağındaki kanlar, yanağındaki kızarıklık, babasının yıllardır demini almayan öfkesi, annesinin dinmeyen gözyaşları mesela. Aynadaki netlikten nefret ederdi Çetin. Ama pencere yansıması öyle mi? Boşluklarını kendisinin doldurduğu karanlık silüetler.

Sevmiyorum buraları, diye bağırdıkça Nazlı, babası daha sert vuruyordu. Babası daha sert vurdukça Nazlı daha çok sevmiyordu. Hiç mi sevmiyordu sahi Nazlı? Ne kadar sevmiyordu? Sobada yanan odun çıtırtısını seviyordu mesela ama çamaşırları yıkayıp sobanın üstüne asmayı sevmiyordu. Annesinin dizine yatmayı seviyordu mesela ama annesinin tarladan geldikten sonraki kokusunu sevmiyordu. Arka bahçede sigara içmeyi seviyordu mesela ama otların sardığı arka bahçeyi sevmiyordu. Sevmeleri sevmemelerine yetmedi.

Babası vurdu, annesi ağladı, Nazlı gitti. Gidebilme lüksü olanlara has bir ifadeyle, kalma mecburiyetiyle doğmuş olan kardeşi Çetin’e “Üzgünüm” dedi sadece. Üzgün müydü sahi Nazlı? Ne kadar üzgündü? Yıllar sonra arkadaşlarıyla birlikte sahildeki bir kafede otururken yolun hemen karşısındaki bankta denizi izleyen kişinin Çetin olduğunu fark edecekti. Yüzünün yarısını kaplayan güneş gözlüğünü burnunun kemiğine kadar indirip, birkaç saniye kardeşini izleyip birkaç saniye eskilere gidip birkaç saniyede toparlayacaktı. İşte bu kadar üzgündü. O güneş gözlüğünü tamamen çıkarıp, aceleyle yolun karşısına geçerek kardeşine sarılacak kadar üzgün değildi.

Seyirciler alkışlarına ıslıklarını ekleyerek devam ederken, elindeki su bardağını büyük bir çığlıkla fırlattı televizyon ekranına Çetin. Nazlı’nın mavi gözlerinden biri karanlıktı artık. Televizyon ekranının kararan yarısında kendi yansımasını gördü. Bacaklarında kırmızı kareli battaniyesi, tekerlikli sandalyesinde oturan, önündeki masada bakım evi hemşirelerinin yaşamının 42. senesine girdiği için aldığı pastadan bir dilim duran, mutsuz bir adamın yansımasını gördü. Çetin 42 yıldır içinde biriktirdiği her şeyi bir çığlık yapıp fırlattı ekrana. Hemşirelerin yaptığı sakinleştirici, etkisini gösterene kadar çığlık attı Çetin. Açık pencerelerden çıkıp ağaç dallarındaki kuşları korkutan ve oradan gökyüzüne yayılarak sonsuzluğa karışan çığlıkları Nazlı için değildi. Çığlık atıyordu, çünkü artık yansımaları dahi sevmiyordu.

# RUHUNU HİSSETTİĞİN HER ŞEY

Gözlerini kapattığı gecenin ortasında ay yoktu. Öylece durduğu uçurumun kenarında, kim olduğunu hatırlamaya çalıştığı bu gecede, elinde sadece bilinmezliğin ağırlığı vardı genç kızın.

Adını, yaşını, boyunun kaç santimetre olduğunu, kilosunu, nerede yaşadığını, nerede okuduğunu ve ne yaptığını biliyordu.

“Kimim ben?” diye sordu, bir iki adım gerisinde onu bekleyen genç adama.

Adam belli ki şaşırmişti. “Nasıl yani?” diye sorduğu anda, genç kız “Adım Zeynep, 20 yaşındayım, Ankara’da yaşıyorum, okulumu bitirmeye çalışıyorum, bitirsem de ne olacağımı bilmiyorum. Ee, bütün bunları ilahi bir el benden aldığında ne kalıyor geriye?” diye devam etti.

Genç adam gülümsedi. Aralarındaki mesafeyi kısa bir adımla kapattığında, ay kendini göstermiş ve yüzünün yarısını aydınlatıyordu, “Bütün bunların, birkaç sayının, senin hakkında söylenmiş birkaç sözün, arkandan yapılmış dedikoduların seni tanımladığını, seni sen yaptığını düşünüyorsun ama yanılıyorsun. Oysa yürüdüğün kaldırımdaki kedinin başını okşayışın, seni seven bir çift göze gülümseyişin, yapılmış bütün espirileri aklında tutmaya çalışman, aşk hakkında yazılmış bütün romanları okumak isteyişin, bu dünyada bestelenmiş en iyi şarkıları arayışın ve bu dünyaya bıraktığın hayallerin, seni sen yapan. Hayalini kurduğun, gerçekleşme bile peşinden koştuğun bir düşün, bütün davranışların ve korktuğun her şey, seni tanımlayan. Varlığını, seni hisseden bütün kalplere dolduran onlarca şey, senin kimliğin, senin adın aslında.”

Şu anda, evrenin bir ucunda, ay artık saklanmıyordu ve ellerinde hafifleyen bir duygunun ortasında, büyük bir sakinlik kaplamıştı genç kızın yüreğini.

Veli TEKE



SONSUZ BİLİNME-  
YENDE GÜZEL OLAN  
HER ŞEY  
SLOGANINA  
FARKLI BİR BAKIŞ



Fipix'in açılımı olan Sonsuz Bilinmeyende Güzel Olan Her Şey sloganının çok derin anlamları olduğunu düşünüyorum. Okuyanın veya duyanın hayata bağlılığını artırabilecek ve çevrelerine güzel bakmalarına vesile olabilecek bir mesajı var bu sözün. Güzellik bakan gözdedir, diyor bir İngiliz atasözü. Ben de güzel bakınca güzelliklerin görülebildiğini düşünenlerdenim. Erzurumlu İbrahim Hakkı da Marifetname adlı kitabında "Hak şerleri hayr eyler / Zannetme ki gayr eyler, / Arif anı seyreyler / Mevla görelim neyler, / Neylerse güzel eyler," diyerek iyilik ve kötülüklerin kaynağının bir olduğunun altını çizer; kendini bilmek ve geliştirmek isteyenlere de bir yol haritası sunar: bakmasını bilenler için 'şer'de bile 'hayır' vardır. Aslında, güzel olmayan hiçbir şey yok şu evrende. Bizim çirkinlikler ya da karşıtlıklar olarak gördüklerimiz bize diyalektik mantık tarafından hayatın kavranmasının kolaylaştırması için dayatılan bilgilerin ve kavramsallaştırmaların sonucu biraz da. Bu durum modernite düşüncesinin temel ilişki formu olan özne-yapı ilişkisinin ikileminden kaynaklanır. Diyalektik mantıktan kastım iyi-kötü, doğru-yanlış, büyük-küçük, güzel-çirkin, canlı-cansız gibi ikili karşıtları içeren düşünce sistemidir. Bu ikilemler mutlak olmayan göreceli kavramlardır; bize göre iyi olan bir şey başka biri için kötü sonuç verebilir veya bizim için güzel olan da bir başkasına çirkin görünebilir. Bu yüzden bir varlığın hem kendisi hem de karşıtı olamayacağı temeline dayanan diyalektik düşünce bana insanları biraz kısıtlayarak özgür düşünmelerine engel olan bir sistemmiş gibi geliyor. Gerçi daha sonraki uygulamalarında her şeyin aynı zamanda hem kendini hem de karşıtını içinde taşıması anlamına gelen karşıtların birliğini de savunduğunu görüyoruz diyalektiğin farklı uygulamalarının. Saydığım birbirine zıt ikilemler

algılama gücümüzün sınırlı oluşundan farklı olduğunu düşündüğümüz uygulamaya dönük kavramlar.

Diyalektik mantık üzerine bina edilmiş olan bilim de tümüyle ya-veya mantığı üzerine kuruludur. Örneğin bilgisayar sistemleri 0 veya 1 mantığı ile çalışırlar. Diyalektik ya-veya mantığına göre bir nesne ya dalgadır veya parçacık. Hem dalga hem parçacık olmaz. Oysa ki Kuantum kuramına göre her nesne hem dalgadır hem parçacık. (Schrödinger'in kedisini hatırlayalım.) Burada karşımıza yeni bir mantık çıkmaktadır: hem-hem mantığı. Bu kuantum fiziğinin kullandığı mantık sistemini içerir. Hem-hem mantığına göre karşıtlar mevcut değildir. Yani, bir kavram hem kendisidir hem de karşıtı. Arada kesin bir ayırım yoktur. İyi olarak bilinen birinin içinde kötülüklerin gizli olabileceği ya da cansız olarak tasnif ettiğimiz varlıkların özünde canlılık olması gibi. Maddeyi oluşturan atomların canlı olduğunu hatırlayalım. Elektronlar yörüngelerinde merkezdeki çekirdek de kendi etrafında dönmektedir. Demek ki canlı-cansız ayrımı bile diğer karşıtlıklar gibi tamamen zihnimizde yarattığımız bir ayırmadır. Önemli olan bu durumun ayırdına varmak; diğer bir deyişle bizi hayatımızın her devresinde çevreleyen diyalektik mantığı yenmek ve daha pozitif bakabilmek her oluşuma ve varlığa. İşte o zaman Sonsuz Bilinmeyende Güzel Olan Her Şey diye değil Sonsuz Bilinmeyende Her Şey Güzeldir diye yeniden başlarız yaşamaya. İlk slogan hayatımızda çirkinliklerin de var ve mutlak olduğu ön kabulünden yola çıkarken ikincisi çirkinliklerin bile güzelliğin

bir görüntüsü olduğunu; çirkinlikler olmadan güzelliklerin ortaya çıkamayacağını anlatır: Çirkin de güzeldir.

Gerçekten de hayatımız Fipix sloganında söylendiği gibi bilinmeyenlerle dolu. Bu evrenin oluşumuna ve dünyamızda hayatın ortaya çıkışına ait verilerde de aynı bilinmezlik durumu söz konusu. Ancak bu bilinmeyenler bilinir olmaya başladığında hayat anlam kazanıyor. İnsanlar da bu gizemler çözüldükçe daha bir şevkle sarılıyorlar hayatlarına. Her ne kadar Fipix sloganında sonsuz bilinmeyen desek de son yüzyılda yapılan bilimsel çalışmalar evrenimizin sonsuz olmadığını bir başlangıcı olduğunu ve başlangıcı olan her şeyin bir sonunun olacağını gösteriyor. O yüzden Fipix'in sloganını ikinci kez değiştiriyorum: Sonlu Bilinirliklerle Her Şey Çok Daha Güzel.

Gerçekten de evrenimizin bundan 18.3 milyar yıl önce ufak bir noktada şu an için tam da bilinmeyen bir sebeple meydana gelen Big Bang (Büyük Patlama) ile genişlemeye başladığı bilim adamları tarafından kabul edilen bir tez. Geçen sene aralık ayında dünyamızdan 1.5 milyon kilometre uzaklığında bir rotaya gönderilen James Webb teleskobu ile evrenimizin başlangıç gizemi de çözülecek gibi. Sonuna ait de değişik son teoriler var. Ama benim değinmek istediğim sonlar değil yeni başlangıçlar ve insanları iyiye ve güzele ulaştıran güzellikler. Çünkü ölüm dışında son yok insan hayatında ama süreklilikler var. Ölüm bile son değil diğer dünyaya inanan insanlar için. Bakınız Yahya Kemal: "Ölüm asude bahar ülkesidir bir rinde," diyor bir şiirinde. Emine Işın da "Başlarken bittiğini sanıp hüznü kapılma; biterken başlamaktasın," diyor. Bir daire gibi, başı da biziz sonu da... "Her dem yeni doğarız bizden kim usanası" diyen Yunus Emre gibi her an yeniden doğmamız ve etrafımızdakilerin de bizden razı olması için kendimizi geliştirmemiz gerek; onun için de görmek ve hayatımızı güzelleştirmek için bakmalıyız şu aleme.

Geçen seneki Fipix konuşmasında mesleğe başladığım ilk yıllarda bir yöneticimin anlattığı bir hikâyeden bahsetmiştim. Hz. Ömer arkadaşlarıyla yürürken çok kötü kokan bir deve leşi görmüş ve yanına kadar gitmiş herkes pis kokudan uzaklaşmaya çalışırken. Yanındakiler ise uzaktan hayretle ona bakıyorlarmış bu adam ne yapıyor diye. Yanlarına gelince "İnci gibi dişleri vardı gördünüz mü?" demiş. Maalesef hiçbiri görmemiş o inci dişleri. Aslında çoğumuz da göremiyoruz çevremizdeki çoğu güzellikleri günlük hayatın hayhuyu içinde. Çünkü zıtlıklar arasından seçim yapmamız dayatılmış bizlere. Hızla akıp giden hayat olanak vermiyor en yakınımızdaki güzellikleri bile yaşamaya. Hele de olumsuz bir tanımlamaya kurban gitmişse bir nesne ya da kişi ağızda kuş tutsa hiçbir iyi yanı ve güzelliği olamaz diye düşünüyoruz sanki. Herhâlde bu yüzden "Çıkinca namı mey aşamlıkda bir rindin, elinde ab görülse şarabdır," demiş 18. yüzyıl divan şairi Raşid. Ama hayatın güçlükleri karşısında yılmadan savaşabilmek ve üstesinden gelebilmek için bize güç verecek güzellikleri fark edebilme yetisine ve gerçekten gören gözlere ihtiyacımız var. O yöneticim eklemişti anlattığı kıssanın ardından "Sevin her şeyi öğrencinizi, taşı toprağı

hatta size kötülüğü dokunamı bile. Hem kendi hayatınızı hem de çevrenizdekileri ancak böyle güzelleştirebilir ve istediğiniz yönde değiştirebilirsiniz. Amacınız çirkindeki güzelliği ortaya çıkarmak olsun, ayırım yapmayın.” Ve eklemişti Yunus Emre'nin dizesini: “Yetmiş iki millete bir gözle bakmayan, halka müderris olsa, Hakka asidir.”

Hiç unutmadım o sözleri. O günden sonra daha farklı bakmaya başladım çevreme. “Nasıl olur bu ne saçma fikir, çirkin ve kötü sevilir mi, hadi oradan,” diyenler de çıktı tabii ki. Ancak söyleyen kişiyi tanıdıklarından özüyle sözünün bir olduğunu bildiklerinden karşı çıkamaları da bunu yapmanın çok zor olduğunu düşündüler. Daha sonraları yaptığım okumalarda karşılaştım benzer düşüncede olan fikir ve sanat adamlarıyla. Mesela, yazar Mehmet Necati Sepetçioğlu şöyle diyordu yazdığı tüm kitapların arka kapağında: “Sanat adamları ancak yeryüzünü güzelleştirebilmek uğruna, çirkinde bile mevcut olan bütün güzellikleri insanların gönül gözüne yerleştirmek için çaba sarfetmek mecburiyetindedirler. Yer yüzünün güzelleşmesi dünkü, bugünkü, yarınki çabaların senteziyle olur. Mesele bu üç çabanın sentezini yapabilmek, bugün bütün maddi zenginliklerine rağmen ruh yoksulluğunda bunalan insanlara yarının sentezini gösterebilmektir. Güzel aynı zamanda insanın huzurudur, umududur ve mutluluğudur. Sanat adamının görevi ise huzur, umut ve mutluluk içindir.” (\*)

Ben her ne kadar bir sanat adamı olmasam da bir öğretmendirim. Sanatçılar kadar geniş toplulukları etkileyemesem de en azından kendimi değiştirir belki karşımdaki öğrencilerime örnek olmaya çalışabilirdim davranışlarımla. Ve öyle yaptım tüm hayatım boyunca, sevmeye çalıştım kendimi ve çevremi. Affettim ve olduğu gibi kabul ettim insanları değiştirmeye çalışmadım. Tek değiştirebileceğim kişinin kendim olduğunu bilerek. En umutsuz durumlarda bile bir çıkış olduğuna inanıyorum. ‘Kara gün kararır kalmaz’ atasözünde olduğu gibi.

İstiridyenin içine kaçan bir kum tanesine karşı kendini savunmak için sedefli bir madde salgılaması ve bunun da inciye dönüşmesi gibi bizim de karşılaştığımız travmalar bizi güçlendirir. Bizi öldürmeyen acı güçlendirir. Her tür olumsuzluklara karşı yüreklerimizde ve zihinlerimizde umudumuzu yitirmememiz ve güzeli ve iyiyi görebilme bakış açımızı kaybetmememiz gerekir. Aslında “Çıkmamış canda umut vardır” diyen, “Yok” denince “Hiç mi yok?” diyen insanlarız biz. Umut etmek bizim kanımızda var. Yoksa yangın yerine dönmüş şu çevremizde akıl ve vücut sağlığımızı nasıl koruyabiliriz? “Umutsuz durumlar yoktur; mutsuz insanlar vardır,” derler. Ne kadar doğru. Önemli olan düştüğümüzde kalkabilmek: “Hep denedin / Hep yenildin. / Olsun. / Yine dene / Yine yenil. / Daha iyi yenil.” diyor yazar Samuel Beckett de. Her yenilgi olgunlaştırır ve yeni bir şey öğretir bize. Yazının başında söylediğim gibi yenilginin ve yenginin çok da farklı olmadığını anlayabilmek için bize yeni bir bakış açısı gerek. Bu tür bir yaklaşım bir sonraki adımımızda bize güç verecektir.

Onca olumsuzluk arasında ölü deve leşinin inci gibi dişleri gibi sadece güzelliklerden bahsetmek sorunları yok saymak, önemsememek anlamına gelmez. Hatta o çirkinini ya da kötüyü olumlamak ve güzellemek hiç değil. Aksine, o olumlu noktaları görebilmenin o sorunların üstesinden gelebilecek şekilde güdülenmemizi sağladığını düşünüyorum. Fazla mı iyimserim?

Sürekli büyüme odaklı bir koşturmaca yolumuz üzerindeki felaketleri de güzellikleri de

göremememize neden olmaktadır. Karşılaşılan sorunlar ertelenmekte ve hayatımızın anlamı ve amacı olumsuz etkilenmektedir. Özellikle günümüzde birkaç gelişmiş ülkenin lehine olsa da dünya çapında ama özellikle de ülkemizde yaşadığımız ekonomik krizler, kaynakların tükenmesi, iklim değişimleri, doğal afetler, toplumsal bölünmeler, savaşlar, terör eylemleri, türlerin yok oluşu ve göç hareketleri gibi devasa sorunlarla karşı karşıyayız bugünlerde. Uzun dönemde gelişmiş ülkelerin bile lehine değil bu süreç. Ait olduğumuz beden hastalanır ve ölürlen birkaç hücreyi başarılı diye nitelenmek saçmalaktan başka bir şey değil. İnsanlık olarak topyekün bir çaba içine girilmesi gerekir.

Ama maalesef hayatta karşılaşılan büyük sorunlar karşısında insanların bir kısmı umursamaz davranıyor ve tehlikenin anlatıldığı gibi büyük olmadığını düşünüyor; bir devekuşu misali başlarını kuma gömüyorlar. Tehlikenin farkına varan bir kısmı ise sorunu çözmenin kendi işi olmadığını düşünüyor ve bir kurtarıcının gelip kendilerini kurtarmasını bekliyor. Bazılarının da ticari ya da siyasi çıkarını tehdit ediyor soruna çözüm bulmaya çalışmak. Kimileri de sorunların büyüklüğünden dolayı konu üzerinde hiç düşünmemeyi tercih ediyorlar; düşündüklerinde acıları katlanacak çünkü, bir tür gerçeklerden kaçış. Bir başkası öğrenilmiş çaresizlik dürtüsüyle herhangi bir şey yapmanın yararı olmadığına inanıyor; çünkü ne kadar gayret edilirse edilsin sonuçta hiçbir şeyin değişmeyeceğini düşünüyor. Ama bir başka bir grup var ki sorunları görüp çözüm aramaya çalışıyor ellerinden çok az şey geleceğini bilseler de. Hani orman yangınına gagasıyla su taşıyan kuş misali. En azından saflarını belli ediyorlar. İşte onlardır bakış açıları farklı, hayata güzel bakan insanlar.

Son elli yıl içinde, önceki insanlık tarihi boyunca tüketilen miktardan daha fazla kaynak tüketmiş ve buna rağmen daha mutlu değilsen ve depresyon oranları gittikçe artıyorsa bu işte bir yanlışlık var demektir. Bakış açımızı değiştirmeliyiz her şeyden önce sorunun değil çözümün parçası olmak için. Ölümseyerek bakıyor dünya / Biz g ü l ü m s e y e l i m, diyor Ahmet Erhan. Gör dünyayı görsün seni, gül dünyaya gülsün sana, sev dünyayı sevsin seni.

Sürdürülebilir, güzel, mutlu ve başarılı bir dünya ve hayat için sadece herkesin gördüğü en güzelleri değil bakmaktan çekindiği, görmezden geldiklerini de görebilen gözlere ihtiyacımız var. Böylelikle hem hayattan daha çok zevk alabiliriz hem de güçlüklerle mücadele etme azmimiz artar. Hele bunu aynı bakış açısına sahip kişilerle beraber yaparak çok daha büyük bir takımın parçası olduğumuzu hissetmek ihtiyacımız olan gücü bize daha çok kazandırabilir.

Şu sonlu bilinirliklerle her şey çok daha güzel değil mi?

İsmail İĞDELI

\* Mustafa Necati Sepetçioğlu, Üçler Yediler Kırklar, Dünkü Türkiye Dizisi 6. Kitap, İrfan Yayınevi

# GÜLCE'NİN TILDASI

Merhaba ben Tilda Gül. İsmimi güzeller güzeli çingene kızı Tilda'nın gülüşünden almışım. Her insanın isminin bir hikâyesi olur muhakkak, ben size benimkini anlatacağım.

Annemin küçükken oturdukları sitenin yakınlarında mevsimsel panayır kurulmuş her yaz. Çoğunluğunu çingenelerin oluşturduğu bir panayır. Ne kadar eğlenceli, parlak ve coşkuludur tahmin edersiniz. Müzik sesleri, danslar, ateş etrafında bol bol gülüşler... Annem o zamanlar 12-13 yaşlarındaymış. Dedemi zar zor ikna edip bir akşam panayıra götürmüştü kendini. Dönme dolaba binmiş, sihirbazlık gösterilerini izlemiş. Ve nutkunun tutulmasına; ince bir ipin üzerinde elinde bir sopayla yürüyen kendi yaşlarında bir kız sebep olmuş. Hatta ağzı biraz açık kalınca şaşkınlığını dedem de fark etmiş. Gülceciğim bu kadar şaşırma, onlar doğuştan beri bu panayır için hazırlanıyorlar. Bu arada annemin adını söylememiştim değil mi size? Gülce adı. Dedem onu ilk gördüğünde gülüşüne bakıp Duru diye düşündükleri ismi Gülce diye değiştirmiş. Güleç yüzlü bebek Gülce.

Dönelim şimdi hikayemize...



Annem de demiş “Ben hayatta yapamazdım demek, çok çalışsam da olmazdı. Çünkü incecik bir ipin üzerinde yürümek hiç mantıklı değil baba.” Dedem de gülmüş, “Hayaller mantıkla değil inançla gerçekleştirilir kızım,” demiş. Neyse eve dönmüşler fakat annem bu panayırdaki ip üstünde yürüyen kızı çok merak edip derdine düşmüş. İçten içe ip üstünde yürüyen kıza hayran kalmış. Bir gün tekrar panayıra gitmiş ve serbestçe dolaşmaya başlamış. Niyeti o kıızı bulmaktı. Bulmuş da. Tanışmışlar, adı Tilda'ymış. Yalnız annemin dikkatini Tilda'nın hiç gülmeyip hep ciddi oluşu çekmiş. Sonra dedemlerin yanına dönüp eve gitmişler.

Okullar açılmış, panayır kapanmış. Okulda bir sene herkese Tilda'yı anlatmış annem. Meşhur olmuş anlayacağınız Tilda, annemin sınıfında. İple çektiği panayır zamanı gelmiş annemin ve okullar kapanmadan son hafta velilerin izni ile sınıfça panayıra gitmişler. Bir sene boyunca anlatılan Tilda'yı izlemek herkesin istediği bir şeymiş. Panayırdaki Tilda gösteriye başlayacağı zaman annem ona el sallayıp “Başarılar dilerim” diye bağırılmış. Ve tüm arkadaşları Tilda'yı o ince ipin üstünde yürürken görünce, şaşkın bir ifade belirmiş yüzlerinde. Annem kıkırdamış gururla “Ben deme-

miş miydin? Bakın yürüdü işte!” demiş. Sonra Tilda'nın olduğu çadıra gitmek istemişler, orada Tilda'ya sesli bir şekilde kızıldığını duymuşlar. Ses, “Az daha berbat ediyordun gösterini, eğer gülersen kasların gevşer konsantrasyonun bozulur. Unutma Tilda gülmeyecek, ağlamayacak sadece odaklanacaksın. İp üstünde yürüyemeyen bir cambaz panayıra kimseyi çekmez!” Annem ve arkadaşları uzaklaşmışlar oradan, annem çok üzülmüş. Başka bir ziyarette Tilda'yı yalnız yakalayıp onunla konuşmuş ve arkadaş olmuşlar. Her yaz annem o panayıra gitmiş. Sadece yazları görüşebildiği bir yazlık arkadaşı olmuş böylece. Annem üniversiteyi kazanınca dedemler de annemle gitmişler başka şehre. Annem Tilda'ya cep numarasını ve mektup adresini vermiş. Üniversite ve yeni hayatına adaptasyonu derken panayıra unutsa da Tilda'yı unutmamış. Bir kez mektup yazmış annem hayatındaki değişiklikleri anlattığı ve mezun olacağı sene bir mektup almış Tilda'sından. Tilda evlendiğini şimdilerde 4 yaşında olan bir kızı olduğunu ve onun da cambaz olacağını anlatmış, mezuniyeti için tebrikler dilemiş. İki de fotoğraf çıkmış zarftan; annemle Tilda'nın beraber olduğu bir şipşak fotoğraf. Arkasında “Çocukken güldüğüm tek fotoğrafım, canım arkadaşım.” Diğer fotoğrafta ise kucagında bebek varmış, arkasında “Kızım Gülce ve ben” yazıyormuş. Bu fotoğraflar şimdiki evde salonda çerçevede. Annem “Çok mutlu oldum” der ve çok ağlar hep o güne.



Gelelim benim doğacağım zamana; annemler bana isim bulacakları zaman annem babama “Tilda koymak isterim” demiş. Arkadaşına duyduğu sevgi ve yüzüne çok yakışan o gülüşüne hayranlığından. Babam da kabul etmiş. Doğduğum gün biraz huysuzmuşum. Kimliğime bu durum gülen bir Tilda dileği ile Tilda Gül olarak yansımış. Yani ilk gülüm babamdan olmuş, onun deyimiyile.

Hayatın sonsuz ihtimalleri arasında imkânsız sayılabilecek fakat doğmuş, sürdürülmüş bir arkadaşlık; büyütülmüş iki çocuk. Biz Gülce ile tanışıyoruz hem de aynı üniversiteden. Annem Tilda'sına olmasa da yavrusuna başka bir gelecek kapısı açmıştı. Okuması için burslar ve destekler buldu. Şimdilerde İsviçre'de bir balerin ve jimnastik öğretmeni.

İşte hayatın aklınıza gelmeyecek güzellikleri size sunması gibi huyları var. Hayat iki bambaşka çocuğu göz göze getirip, bambaşka hayatları dönüştürür. Böyledir işte! Bazı güzellikleri görebilmek için zaman gerekir. Sonsuz ihtimaller arasından en güzel karşılaşmayı yaşatan hayata teşekkür eder. Annem ve Tilda Teyzem'in gülüşlerinden öperim.

Asya Alin ARSLAN

# ÇAMURA BULANMIŞ HAYALLER

Güzel ve sonsuz olan bir varlık düşündüm, şöyle bir etrafıma baktım. Güzel olan şey beni mutlu edende olmalı. Yani bir şeyle mutlu oluyorsam o şey benim için sonsuz ve güzel olandır. Sahip olduğumuz birçok şey bizi mutlu edebilir; ailemiz, sevdiğimiz ve parayla satın alınamayan her şey bence. Evet parayla satın alınamayan her şey sonsuz bir güzelliكتedir. Sokakta aç bir kediyi doyurmaya çalışan insanın içindeki merhamete neyle sahip olunur, bu duyguyu var eden nedir? Ya da herkeste olmaması ayrıca bir ayrıcalık olmuyor mu? Bir yazar şiirini yazarken içindeki sözcükleri nasıl da harikulade bir şekilde konuşturuyor, sonsuz ve sınırsız anlamlar yüklüyor...

Bir insanın hayali sınırsız ve güzel olmuyor mu? Hayal kurmak ne güzel bir eylemdir. Kim engel olabilir buna? Bir çocuğun oyununu ve mutluluğunu düşünün. Ben çocukken doğal ortamda oynamayı çok sevdim. Yağmurlu bir günün sonunda toprağın çamura dönüşmüş hâline binbir şekil verir, hayallerimi çamura bulardım. Ellerim kara çamura bulanmış, hiçbir görsel estetiği olmayan ve insana çekici gelmeyen bu nesneyi oyun aracı olarak seçmiştim. Evde onunla oynamamı bekleyen sarı saçlı bebeğim! Neden seni hiç sevmedim ya da diğer güzel oyuncaklarımı... Belki de hazır önüme sunulmuş olan şeyler hayallerimi kurgularken beni sınırlandırıyordu. Oysa çamurla istediğim her şeyi yapabiliyordum. Verebileceğim şekiller sınırsız ve sonsuzdu.

Yanaklarıma parmaklarımla çamurdan çizdiğim şeritlerle Kızılderili oluyordum. İki tüye ihtiyacım vardı, şimdi onlar da tamamdı. Elimde bir sopa, çamurla dansım, rüzgârın fısıltısı en güzel müziğim. Ayağımı sert

bir şekilde çamura vurmamla etrafa saçılması... Annemin giydirdiği mis kokulu elbisemin üzerinde çamurdan puantiyeler oluşması ve anneme inat ayaklarımla çamuru döverek biraz daha çamura bulanmış olmak harika bir duyguydu. Annemin beni temiz tutma çabası boşunaydı. Onun beni temiz tutma çabası benim hayatı deneyimleme arzumu baş edememişti. Annem benim prenses olmamı istiyordu ama benim hayalim Kızılderili olmaktı. Herkesin konforuna inat ben Kızılderili olmayı seçmişim. Yadırgansam da buna kimse engel olamamıştı. Hiçbir kurala boyun eğmeden doğanın bana sunduklarıyla özgürlüğümü yaşıyordum. Tabii evcil yanlarım da yok değildi. Büyüyünce mutfağımda harika pastalar yapmak da vardı. Şimdi bir kez daha çamura bulanıyordum. Evet pastam hazırды ve çilekli ağı kesici şurubumu pastamın üzerine krema olarak kullanmak harika bir fikirdi. Pembe kremam siyaha nasıl da yakışmıştı. Karanlığı kapatan pembe hayaller gibi o da çamurun karanlığına müthiş bir güzellik katmıştı. Sade ve kuru bir hayat hayallerle süslenmezse güneşin pastamı kurutup dağıtması gibi hayallerle süslenip bezenmemiş hayat da insanı dağıtıp toz etmez mi?

Daha küçük yaşta sezgilerim beni uyarıp satın alınan şeylerin kölesi olmamayı öğretmişti. Büyüdükçe sezgilerime akıl ve mantığım da eşlik edince müthiş şeyler yapacağıma inancım artıyordu. Tüm hayallerimi gerçekleştirmemiş olsam da sonsuz ve güzel hayallerimden vazgeçmedim. Güneşin yeryüzünü aydınlatması gibi onlar da benim hayatıma ışık oldu.

Artık büyüyordum, yağmur yağmaya devam ediyordu ama ayaklarımla altı betonlaşıyordu. Tabanlarımla altındaki esneklik sertleşince ayaklarımla yeri dövmesi, sert vuruşlarımla işe yaramıyordu. Etrafa çamur saçılmıyordu ve rüzgârın şarkısı yoktu. Artık doğa bana bir pasta armağan etmiyordu. Ya da hayalimdeki pastamı yapmama koşullar izin vermiyordu. Önüme sunulanları ise ben istemiyordum. Şimdi ben çamura bulanmış hayallerimi arıyordum.

Elif GÜZEL



## OKULA KAVUŞTUK

Kangal ilçesindeki vali beyin başkanlığında yapılan toplantı sona erdi. Salondan dağıldık. Bizim köyün heyetini aradım. İlçede, onlara bir ikramda bulunmak uygun olurdu diye düşünmüştüm. Öyle ya ilçede bana uygun düşerdi. Çetinkaya üzerinden Kalkım'a gittim. Bu defa bir kaç köylü de vardı. Kalabalık olunca yolculuk muhabbetli olur mu? Olur. Çocukluğumda duymuştum “Yolun merdiveni sohbettir” diye içinde başka sözler olan hikâyeyi.

Yol arkadaşlarımdan bir komşu hoca “Bizdeyiz bugün benim misafirim olacaksın” diye canı gönülden ısrar etti. Bir gün misafir oldum. Sabahleyin okula geldim. Ders vakti sınıfa girdim. Andımızı söyledik. Sadece iki kız öğrenci gelmiş. Mesai bitince devam... Takip için ilçeden aldığım matbu evrakları Teşkilat ve İdare kitabından da faydalanarak okula gönderilmeyen kızların babalarına ceza işlemini tamamlayıp ilçeye teslim etmek üzere çalışmaya başladım. Evrakları tamamlayıp tebligat yapacağım. Zor iş ama çare yok.

Meseleyi, devletimizin başka bir birimi daha önceki yıllardan halledebilirdi. Oradaki öğretmenle problem uzun yıllar çözülemedi. Öğretmenler yıprandı. O akşam bir genç geldi. Saygılı bir şekilde “Köy odasından istediler” dedi. Giyindim, beraber gittik. Meğerse bir gün önce kendi aralarında toplanmışlar. Konuşup görüşmüşler. Muhtar ve bekçi sohbet havası içinde Vali Bey'in toplantısını anlatmışlar. Bilhassa bekçi çok heyecanla ve etkili anlatmış. Gençten bu kadarını öğrendim. Köy odasına girdim. Bulunanlar, yaşlı genç hep ayağa kalktılar.

— Buyur, buyur Hoca Efendi!

— Ne olur böyle yapmayın. Sağ olun.

Selam verip oturdum. Bir müddet hasbihâl ettik. Dediler ki “İşten güçten sana bakamadık. Neyi nasıl yapalım, görüşelim hoca.” Bu da doğru sözdü. Hakikaten orak ve düvenle mahsul kaldırıldığı için eylül ayında bileharman zamanı devam ediyordu. Kız çocuklarını yazarken Seyfi Ağabeyin de elinde övündireyle üzerine yürüdüğü karşılıklı unutuldu. Çünkü o da oradaydı. Ben anlattım:

— Kalkım'ın ve insanların ne kadar iyi olduğunu Vali Bey ve huzurunda, bütün Kangal köylerinden bulunanları söyledim. Köyümüzün heyeti de orada. Yani olay tam böyle. Arkadaşlar ve saygın büyüklerim bu fırsat ele geçmez. Taşı, kumu hazırlarsan okul yapılacak. Vali Bey söz verdi. Pazarlık, taşeron usulü neyse yaptırarak. Bakın, Alacahan Nahiyesi'nin bile yeni bir okula ihtiyacı varmış. Biz kırk üç haneyiz. Küçük köye sıra gelmez. Kendimize değil! Çocuklarımızı seviyor muyuz? Evet! Öyleyse ispat edelim. Haydi, Kalkım'ın muhterem insanları...

Öbür gün kızlar da geldi. O hafta kağnılarla, taş kuma başladılar. Harmanı olanlar ekim ayı sonuna doğru tamamladı. Önemli bir avantajımız vardı. Taş ve kumun bulunması sıkıntı değildi. Köyün yakınındaki çayın sanki kum ocağı gibi olan yerleri vardı. Tek zorluk, gıcır gıcır yürüyen kağnılarla çekilen öküzlerin ve insanların emeği idi. Hakikaten çok yorucuydu. Hâlâ hislenirim. Yaptığımız liste tamamlandı. Bana ve okula bir yer hazırlandı. Taşındık. Muhtarlık ve okul başöğretmenliği olarak resmi yazımızı ilçemize teslim ettik.

Bu arada Ziraat Bankası'nın belli şartlarda dört yıl ödemeli, traktör alınmasını sağladığını öğrendim. Durumu uygun olanlarla görüştüm. İki yıl sonra askerlik için ayrıldım fakat köye traktörün girdiğini mektuplaştığını dostlardan sonraları öğrendim.

Evet başa dönelim. Yani ilk yılıma. Köyden, Ahmet Ağabey'e ait olan müstakil bir tek gözlü oda vardı. Orayı derşane yaptık. Bir sınıf kopardı. Temizleyip badana yaptık. Önüne selviden yaptığımız bayrak direğini diktik. Oldu derslik. Malzemeleri yerleştirdik. Tarih ve mevsim şeritleri ile okulla ilgili levhalarla donattık. Mevcut 10 kız, 30 erkek toplam 40 oldu. Devamsız yok. Mart ayı sonlarında Müfettiş Bey geldi. Tek derslik, birleştirilmiş beş sınıf bir arada. İki ders beni dinledi. Bir ders kendisi yaptı. Öğrencilerle görüştü, sorular sordu. Sonra da evraklara ve eğitimle ilgili çalışmalarına baktı. Mesleki eserleri, Pedagoji Cemiyeti Dergisi'ne aboneliğimi takdir etti. Ben bile değilim, dedi. Köyün girişindeki meydanlık harman yerinde taşı, kumu ve faaliyetlerimizi zaten anlamış. Son derece memnun oldu. Orada bulunan vatandaşlara da belirtti. İlk teftişini gördüğüm müfettişim, Hasan ÇETİNKAYA seni saygıyla anıyorum. Nisan ayı sonu köy okulları kapandı. Yani ders yılı sonu yaz tatili. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı iyi bir hazırlıkla ve şahane kutladık. Köyün meydanında, köylü hep geldi. Bizim okul programı sonunda gençler halay çekti. Vatandaşla birlikte olduk. Böylesinin ilk defa olduğunu söylediler. Okul kapandı. Mayıs ayı başlarında bir kamyonla demir, çimento ve ustalar geldi. Şunu belirtmem lazım. Bundan bir ay kadar önce Nisan ayı başlarında Vali Bey, il ve ilçe yöneticileri ilgilileriyle geldi. Köyün girişinde karşıladık.

Taş, kum yığılı. Büyük meydan köy ortak malı. Kağı ile çekiliş zorluğunu anlattım.

Bu okul yapılacak, dedi. Bana, "Hoca nerelisin?" diye sordu:

— Isparta efendim.

— Isparta'nın neresindensin?

— Yalvaç, Sücüllü Sayın Valim.

— Senin köye iki katlı o büyük yeni okul benim zamanımda yapıldı. (Ben yaptım demedi.)

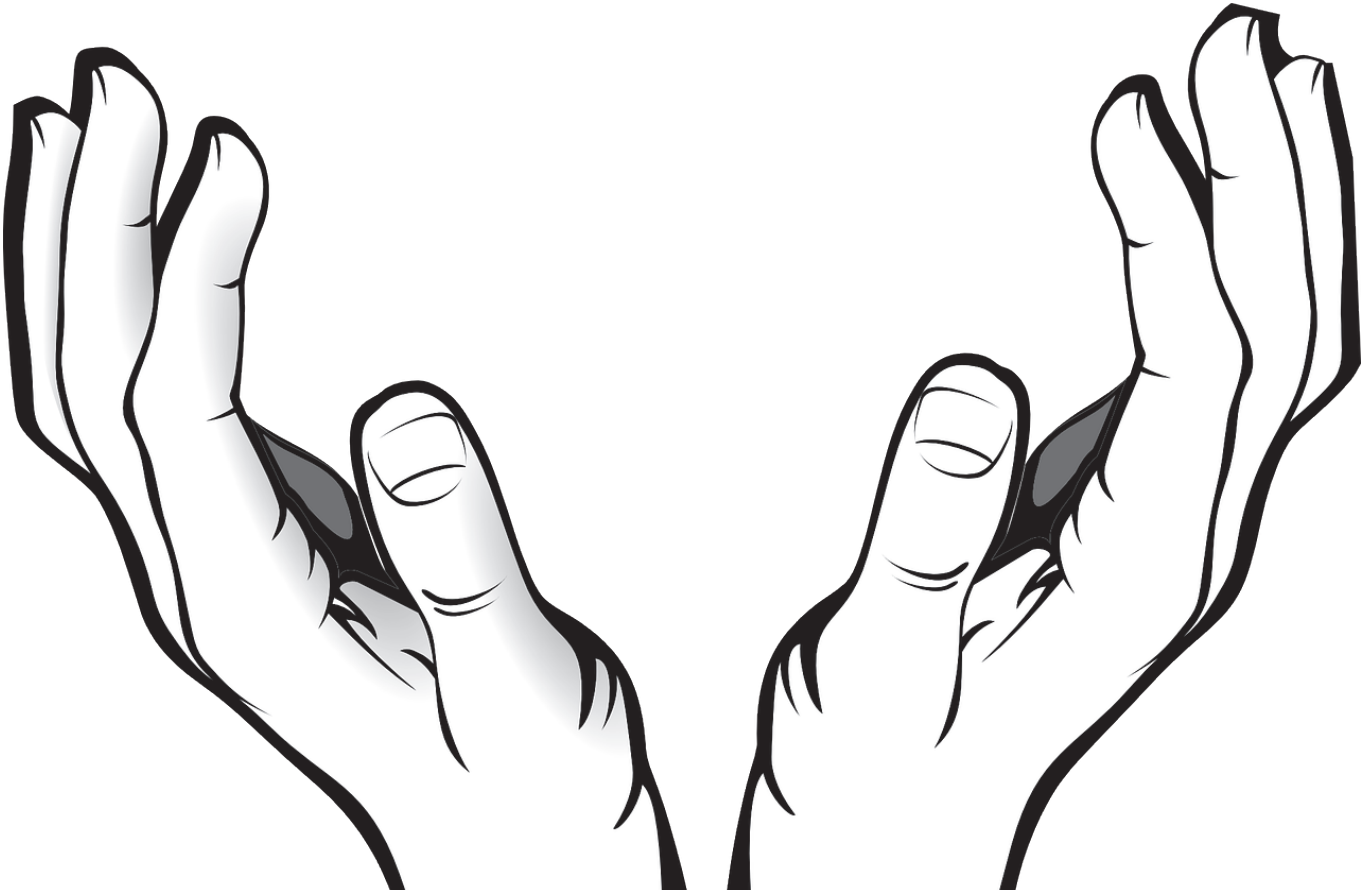
— Efendim ben beşinci sınıfı orada okudum. Yeni okuldan mezun oldum.

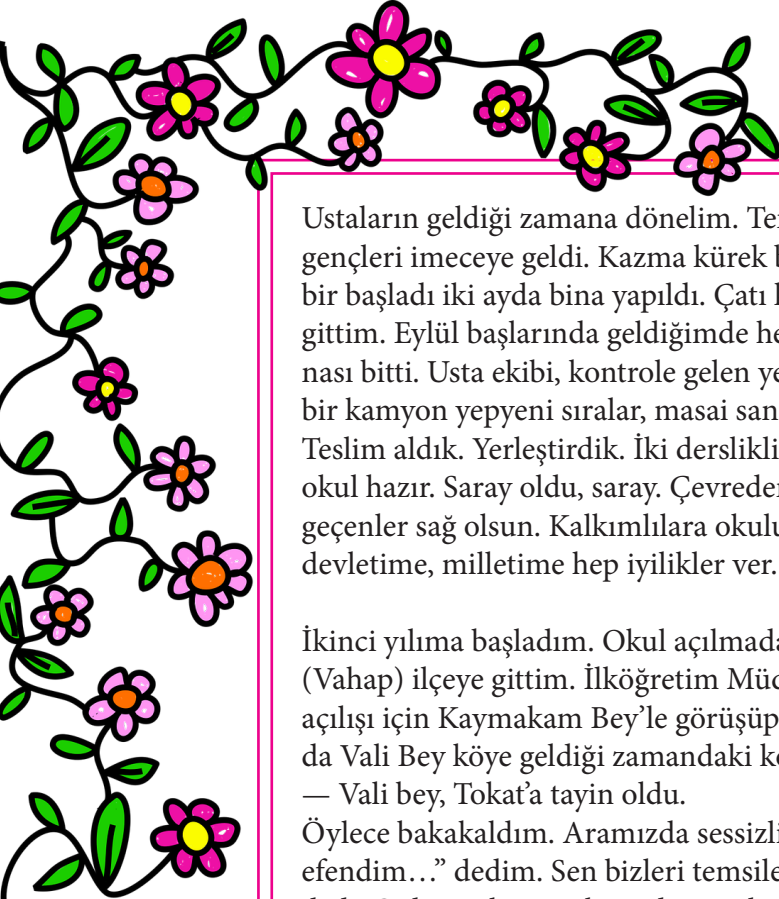
İnşallah, öğretmen olduğum bu okulun yapılması şerefi de sizlere nasip olur.

Tekrar,

— Bu okul yapılacak, dedi.

Vali Bey, hocanın dersliğini görelim dedi. Milli Eğitim Müdürümüz "Gerek yok Vali Bey ben size anlatırım" dedi. Ben de ısrar edemedim. Vali köylülerle uzun uzun muhabbet ederken, Müdür Bey benimle görüştü. Ben sınıf bir arada olunca nasıl ders yaptığımızı, kız öğrenci devamını, yaz tatilinde burada kurs vereceğimi, sadece bir ay Isparta'ya memlekete, aileme gideceğimi söylemişim. Köylümüz ikramda bulunmak istedi. Vali bey benim âdetim değil ama bu köye okulun açılışına geleceğim ve de bir gün kalacağım inşallah, dedi. Uğurladık.





Ustaların geldiği zamana dönelim. Temelleri tespit ettiler. İpleri gerdiler. Köy gençleri imeceye geldi. Kazma kürek bir günde temel yerleri açıldı. Gelen ekip bir başladı iki ayda bina yapıldı. Çatı kapandı. Sıva işleri kaldı. Ben Isparta'ya gittim. Eylül başlarında geldiğimde her işi bitmiş. Bir haftadada boyası, badanası bitti. Usta ekibi, kontrole gelen yetkililere teslim edip gittiler. Öbür hafta bir kamyon yepyeni sıralar, masai sandalyesi dolaplar, soba gibi eşyalar geldi. Teslim aldık. Yerleştirdik. İki derslikli, lojmanlı, öğretmen odalı okul hazır. Saray oldu, saray. Çevreden bile yolu düşenler ziyaret ettiler. Emeği geçenler sağ olsun. Kalkımlılara okulu göstererek; "Eseriniz..." dedim. Allah'ım devletime, milletime hep iyilikler ver.

İkinci yılıma başladım. Okul açılmadan üç gün önce yanımda bir arkadaşla (Vahap) ilçeye gittim. İlköğretim Müdürü, İsmail ÖZTÜRK Bey'e, okulumuzun açılışı için Kaymakam Bey'le görüşüp Vali Bey'e ulaştırılmasını istirham ettim. O da Vali Bey köye geldiği zamandaki konuşmaları zaten biliyordu:

— Vali bey, Tokat'a tayin oldu.

Öylece bakakaldım. Aramızda sessizlik oldu. Kendimi toparladım, "Sizlerle efendim..." dedim. Sen bizleri temsilen köylülerle kendi arzun gibi yap hoca, dedi. O da üzölmüşü bu gidişe. Vali Bey'e o günlerde o yıllarda mektup yazmayı akıl edemedim. Yıllar sonra hâlâ hayıflanırım.

İki derslikli, müdür odalı aynı binaya bitişik öğretmen lojmanlı okulda ikinci ders yılım başlarken kız öğrenci 16 (on altı), erkek öğrenci (otuz iki) öğretmen öğrenci iyi bir moralle başladık. Alt yapımız geçen yıldan vardı. Sosyal kolları kurduk. Kollukları taktık. Sınıf başkanlığı kolluğunu ikişer gün arayla her öğrenci sırayla taktı. İki de top aldık. El birliği ile eğitim öğretim faaliyetlerine yoğunlaştık.

Yıl ortası yarıyıl tatilinden önce müthiş bir kış oldu. İki metreye yakın üç dört gün yoğun kar yağdı. Şubat on beş gün sömestir tatilinde de köyde kaldım. Okulun gölgesine oturdum, çok duygulandım köylünün ve kağınlardaki canlıların çektiği emekler ve daha neler neler karışık duyguların içinde kaldım.

Ha! Eksik yazmışım. Köye oğlum ve kızı, eşim ve diğer kızımın çocuğuyla birlikte gitmiştik. Oğlum balıklı kaplıcaya devam etti. Çok şey değişmiş. Böyle olmuş ne diyelim. Elbette olacak ama bazı söylenecek şeyler de var. Bir kış köylere bile kurtların indiğini duyduk. İlçeden Çetinkaya'ya ve oradan yani Çetinkaya'dan köye olan kısmını yaya geliyorum. Şartlar öyle. Akşam üzeri Çetinkaya'da kalmam lazım. Yarın okula, derse yetişmek gayreti ile yola çıktım. Yarı yolda karanlık çöktü. Nefesten bıyıklar buz tuttu. Bereket kışlık giysiler sağlam ama kurtarmaz ki. Kalır gider insan. Kış ve donma tehlikesi geçirdim. Sonraları anlıyorum ki ne büyük bir tehlikegeçirmişim. Hata bende şimdi bile hatırlamak istemiyorum. Çok çok yanlış. Düşüncesizlik...

Aslında şunu diyecektim. Geniş, ekilir, biçilir arazi aşağı su kenarındaki tarlalar, çiftçilik, hayvancılık, arıcılık gibi her türlü doğal üretime uygun. Bunların da yaşaması lazımdı. Gerçi her yerde oldu bu yanlışlar. Buna çok üzüldüm. Tarım işlerine devam eden bir aileye de misafir olduk, bir gün. Çok mutlu bir aile idi hâlen haberleşiriz...

Talip ÇEVİK



# İŞTE BU! BEN EVEREST'E DE ÇIKABİLİYORUM



- Kendinizi kısaca tanıtır mısınız ?

-1971 Samsun doğumluyum. Sekiz kardeşiz. Lise mezunuyum. 1997 yılında bir kaza sonucu engelli kaldım. 16 yaşında bir erkek çocuğum var. Emekliyim.

- Engelli bir sporcu olarak spora nasıl başladınız ?

-Spora 2008 yılında -bir tesadüf oldu galiba- o şekilde başladım. Kulübümüz ile ilgili görüşme için gittik. Çıkışta giderken arkamızdan birinin (Rafiye Kalaycıoğlu) seslendiğini duyduk. Kendisi yanımıza gelip ben sizinle badminton yapmak istiyorum dedi. O güne kadar badmintonun ne olduğunu bilmiyordum. O günlerden Türkiye şampiyonluğuna kadar geldim.

-Spor geçmişinizden bahseder misiniz ?

-İlk şampiyona 2009 yılında, ilimizde (Samsun) yapıldı. Burada derece elde edemedim. Daha sonraki bütün müsabakalarda derece aldım. Yedi (7) Türkiye şampiyonluğu, ikincilik ve üçüncülük derecelerimin sayısını hatırlamıyorum yaklaşık altmışa yakın madalya var. Altı (6) tane de uluslararası turnuvalarda derece elde ettim.

-Kullandığınız ekipmanlar özel mi ?

-Evet kullandığım sandalye sporcular için özel yapılan badminton sandalyesi.

-Maçlara çıkmadan önce yaptığınız bir totem var mı? Heyecanlandığınız anlarda kendinizi yatıştırmak için size ait bir yönteminiz...

-Maçlara çıkmadan önce herhangi bir totemim yok ama maça çıkacağı zaman çok heyecanlanırım, hele hele maçı çekişmeli geçecek ise maçı içerisinde çok heyecanlanırım o anlarda imdadıma hocam yetişir ve sürekli sakin olmam için beni telkin eder. Aynı zamanda hocam antrenörlük ile birlikte psikolojik görevini de üstlenmiş olur.

-Günlük yaşamınızla birlikte sporu nasıl yürütüyorsunuz?

-Antrenmanlarımız genelde gün bitiminde olduğu için günlük işlerimi etkilemez, günlerim sosyal faaliyetler ve engelli merkezlerinde geçer.



-Yapabilir miyim diye düşündünüz mü? Nasıl Karar verdiniz?  
-Yapabilir miyim diye bir düşünce geçmedi aklımdan. Başarıyı elde edebilmek için bu alanda kendini geliştirmiş sporcuları çok izledim. Sonuçta bu yaşta gelebileceğim en iyi başarıyı yakalamış oldum.

-Sporun size sağladığı katkılar nelerdir?  
-Sporun bana sağladığı en büyük faydalardan birisi hiçbir zaman hantal bir yapıda kalmamamdır. Sürekli kendimi zinde hissettim. Biz engelliler için de önemli olan bu zaten.

-Engelli bireyleri spora teşvik için neler yapılabilir ?  
-Çok enteresandır ki engelli arkadaşımıza bu sporu tavsiye ettiğimiz zaman hemen maddiyattan bahsediyor. Bu böyle olmamalı bizler önce sağlığımızı düşünmeliyiz. Çalışmaya başlayınca başarıyorsunuz zaten gerisi geliyor, bu yönden bakmalı engelli arkadaşlarımız spora. Çünkü bizim vücudumuz hantallaşınca kilo problemi ortaya çıkıyor o zaman da daha büyük sorunlar oluyor.

-Bir engelle\* yaşamak bizim tahminlerimizden de zor bir şeydir elbette. Bu zorlu süreçte özellikle başlarda psikolojik olarak güçlü kalmak için neler yapılmalı?  
-Evet biraz zorluklar var tabii. İlk başta hiç bir zaman kişi engelli kaldım diye isyan etmemeli. İsyan ettiğiniz zaman hayatınızı uçuruma atmış sayılırsınız bu çok tehlikeli bir durum. Gerekirse psikolojik destek alınmalı. Sosyal aktiviteler hayatımız da daha çok olmalı. Ve engelli olmak hayatın sonu değil.

•Engelli birey yok engellenen birey var bunu biliyoruz. Peki sizce toplum bu durumun ne derece farkında?  
-Engelli bireylerin bir çok noktada engellendiği doğrudur. Örnek olarak kaldırımlar, binalardaki asansörlere ulaşamama. Toplum farkında ancak bir çok yerde maddi menfaat önde geldiği için engelli bireyler önemsenmiyor diyebilirim.

-Dünyayı bir cümle ile anlatmanız gerekse ne derdiniz ?  
-Bu sorunuza Hz. Mevlana'nın güzel bir sözü ile cevap vermek istiyorum.  
Öğreneceksin yüreğim, öğreneceksin. Dünyanın hasret, ölümün vuslat olduğunu.

-Everest Dağı'nın zirvesinde hayal edin kendinizi. Tüm gücünüzle ne diye bağırarak isterdiniz?  
-İşte buuu ben Everest'e de çıkabiliyorum...

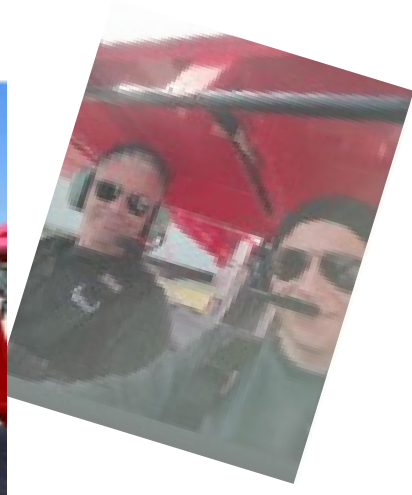
•Bir de aramızda kalsın antrenörünüzden memnun musunuz? Hazır fırsat varken isteklerinizi buradan duyurabiliriz.  
-Antrenörüm (Rafiye Kalaycıoğlu) benim için bir hocadan öte kardeştir. Kendisinden memnun olmasam bu kadar yıl kendisi ile çalışmazdım. Dedim ya aynı zamanda psikoloğumdur. Kendisine bana yaptığı katkılardan dolayı minnettarım ve teşekkürü bir borç bilirim.

Kelimelerin sizdeki karşılığı

Spor =) sağlık  
Sandalye =) ayak  
Madalya =) şampiyon  
Antrenör =) öğretici  
Tüytüp =) kaz  
Engelli =) beyin  
Fikirperver =) serbest kürsü



Röportaj : Aslan Şahin /  
Büşra Ayrancıoğlu



## TOPRAK MERT YÜREKLİ İLE RÖPORTAJ

-Bize biraz kendinden bahseder misin ?

Annemin mesleğinden dolayı daha altı aylıkken başlayan okul serüvenimin en unutulmaz yılları şüphesiz Bursa Coşkun Öz Meslek Lisesinde geçti. Burada Bilişim Teknolojileri alanında kendimi geliştirdim. Bunların dışında elinden neredeyse her iş gelecek şekilde yetiştirilmiş, çok yönlü, çözüm odaklı düşünen ve yaşayan biriyim. Bu zamana kadar kendimi hiçbir alanda sınırlamadım ve zararsız deneyimlerden çekinmeyen bir yapım var.

-Havacılığa ilgin nasıl başladı ?

Havacılığa ilgim babam sayesinde başladı. Küçük yaşlardan itibaren havacılığa biraz ilgi duymaya başladım. Babam Microlight denilen bir hava aracında uçuşlarını yapıyordu fakat ben güvenlik sebebiyle babamla birlikte uçamıyordum. Babamı yerde oturur hayran hayran izlerdim ve uçabilmek için birkaç sene beklemek durumunda kaldım. İlk uçuşumu dokuz yaşındayken babamın hocası ile gerçekleştirdim ve zehri ordan aldım, artık bir uçuş meraklısı olmuştum. Her fırsatta babamı sıkıştırır "Bir daha ne zaman uçuyoruz? Bursa'ya uçmak için ne zaman döneceğiz?" gibi sorular sorardım ve bu neticede babamla çok uzun süre uçuş yaptım. Tam bir buçuk sene önce grafik tasarımcı olarak hayatımı planlamaya çalışırken reddedemeyeceğim bir teklif ile pilot olmaya karar verdim. Dedim ki "Evet ben bunu gerçekten çok seviyorum! Uçağa yakıt doldurmaktan bile keyif alıyorum!"

-İlk solo uçuşunda neler hissettin ?

İlk solo uçuşumda büyük bir psikolojik karmaşa yaşadım. Normalde eğitim uçuşlarında bir öğretmen pilot sizin hatalarınızı düzelterek olası bir tehlikeden kaçınmanızı sağlar, fakat bu sefer kokpitte sizin hatalarınızı telafi edecek birisi olmadığı için bende hafif bir kafa karışıklığı meydana gelmişti. Sonrasında ise özgüvenimi toparlayıp uçuşa çıkmıştım, başarmanın verdiği hissiyat inanılmaz bir şey, (Evet az önce ben tek başıma bir uçağı emniyet ile kullandım!)

-Bize havacılığın önemlerinden , zorluklarından ve güzelliklerinden bahsedebilir misin ?

Havacılık henüz gelişmekte olan bir sektör, özellikle sivil havacılık. Bu alanda çalışan insanların artması beni mutlu ediyor. Bugün kara taşımacılığı ile günler, belki haftalar sürecektir mesafeyi birkaç saatte aşabiliyoruz ve bu sayede insanlığa daha fazla kolaylık imkânı sağlamış oluyoruz. Havacılığın en güzel yanlarından biri bana sorulacak olursa havacıların ortamıdır, çok güzel insanlar, çok enteresan deneyimler, çok eğitici sohbetler ve muhteşem dostluklar havacılık sektörünü sevmemin başlıca nedenlerindedir. Havacılık, sonuçları sebebiyle kuralları kan ile yazılan bir sektör ve bu neticede kurallara ciddi bir disiplin ile uymak zorundayız, aksi halde sadece kendimizin değil yeryüzündeki insanların da canını ve malını riske atmış oluruz.

-Havacılık dışında sosyal sorumluluk projelerinde yer aldığınızı biliyoruz , bize biraz bu süreçten bahsedebilir misin ?

Sosyal sorumluluk ve startup projelerim şu anda teorik olarak gelişim aşamasında. Yakında ortaya neler çıkacak hep birlikte göreceğiz.

-İleride hayallerin hedeflerin neler ?

Yakın gelecekte hedefim Türkiye'nin en genç öğretmen pilotu olarak başarılı pilotlar yetiştirerek ülkemize olabildiğince fayda sağlamaktır.

- Ve son olarak, bir gün tüm insanların göreceği bir yazıyla uçuş şansın olsaydı bu ne olurdu ?

“Asla keşke deme!” yazardım.

Teşekkürler Toprak Mert . Gökyüzün açık, hayallerin bol olsun !

**Röportajı yapan:  
Elif ATAMER**



## ÇOCUK YETİŞTİRMEK Mİ İ

Çocuk yetiştirmek mi yoksa bitki yetiştirmek mi? Acaba bu ikisi arasında bir ilişki var mı? Evet var, hatta gün geçtikçe bu ilişki güç kazanıyor maalesef. Hem bir anne hem de bir eğitimci olarak korkarak izliyorum çocuklarımızı.

Ailelerimiz, nasıl saksıda bir bitki büyüyorsa çocuklar da evin içinde oturduğu yerde büyüsün istiyorlar. Ver suyunu, yemeğini, kalkmasın yerinden. Mümkün mü? Belki 100 yıl önce mümkün değildi ama maalesef şu an mümkün! Teknoloji sayesinde aileler bir formül buldu ve bunu mümkün kıldı. Aslında sayesinde değil, teknoloji yüzünden demek lazım. Çünkü bu çocuklarımızı olumlu etkilemedi.

Ne acıdır ki komedyenler bile bunu tiye alıyor, “Tableti olmayan çocuk yapmasın,” diyerek!

Ver eline telefonu, tableti, aç televizyonu, çocuk kendi kendine büyüsün! Bravo dahi anneler, dahi babalar. Bu benim aklıma nasıl gelmedi acaba? Ya da biz, çocuklarına sınırlı ekran süresi veren aileler nasıl düşüncemdi bunu?

Eğitim çocuk doğar doğmaz başlar. Eğitim yeni doğan bir bebekle iletişim kurduğumuz an başlamış demektir, “Ne gerek var, sanki anlayacak mı?” dediğiniz anda o eğitim ve gelişim biter. Bebek de anlar çocuk da anlar.

Ne yazık ki millet olarak tüm çabamız, çocukların, bebeklerin seviyesine inmek. Hâlbuki onları bizim seviyemize çıkarmamız gerek. Bir bebeğe “agu, gugu” diyerek konuşma öğretilmez, bir bebekle bir yetişkin gibi konuştuğunuzda konuşması gelişir.

Konuşarak başlayan eğitim ve gelişim yaparak yaşayarak, dokunarak devam eder. Yenidoğan bebekler için siyah beyaz kartların olduğunu ve 2-3 aylık bebekler için hışırtılı ve yumuşak kitaplar olduğunu biliyor muydunuz? Bilin lütfen! Anne baba olmaya karar verdiğiniz an, bu çocuk hangi ay ne öğrenecek endişesi içine girin! Ben bu çocuğa hangi kıyafeti alırım, baby showerını nerede yaparım, hangi fotoğrafçıyla anlaşırım değil de, hangi eğitsel oyuncakla oynarız, ne zaman kitap okurumu düşünün lütfen.

Deniz Murat doğmadan ben, hangi ay, hangi oyunları oynayabilir şeklinde bir liste yapmıştım ve Deniz Murat büyürken çok işime yaramıştı. Eğer çocuk büyütürken teknolojiden yararlanacaksanız, işte bu anlamda kullanabilirsiniz. İnternet ve sosyal medya çocuk gelişimini destekleyecek birçok oyun seçeneği sunuyor.

6 aylık bir çocuk telefon, tablet isteyemez! Bilmez çünkü, ama sen öğretirsen ister. O bebeğe kitap okursan onu ister, oyuncak oynatırsan onu ister, beraber etkinlik yaparsan onu ister.



## BİTKİ YETİŞTİRMEK Mİ?



Deniz Murat 1 yaşındayken, kaç anne baba bana akıl verdi, “Aç televizyonu, yap işlerini” şeklinde. Şimdi hepsi televizyonun çocukları üzerinde yarattığı tahribatı düzeltmek için uzman uzman geziyorlar.

Günümüzde otizm, dikkat eksikliği, öğrenme güçlüğü oranlarının farkında mısınız? Anne babalar ve çocuk sahibi olmak isteyenler lütfen farkında olun!

Bir psikoloğun, psikiyatristin günde, ekrana maruz kalma yüzünden sorun yaşayan kaç çocukla görüştüğünü araştırın.

Ben bir uzman değilim, bir eğitimci ve bir anne olarak bu satırları size yazıyorum. Sadece sıkı bir araştırmacıyım ve ilk baktığım uzmanların uzun araştırmalar sonrası buldukları bulgular. Uzmanlar 0-3 yaş aralığında hiç ekran süresi önermezken okul öncesi dönemde 30 dakika, 6-8 yaş aralığında 1 saat, 8-10 yaş aralığında 2 saat ve üstünde 3 saat öneriyorlar. Uzmandan uzmana, araştırmadan araştırmaya geçilebilir ama yaklaşık aralıklar bu şekilde. Tabii ki belli bir yaş aralığından sonra kendi inisiyatiflerinde olacaktır ama en azından o yaşa kadar çocuklarımızı koruyalım.

Eğer bu yazdıklarım, “Ne olacak ki? Bizim evde hep televizyon açık, bir zararını görmedik” diyorsanız, size tavsiyem; bir bitki yetiştirin, çocuk değil!

**Tuğba BADEMCI**

# SEVGİLİ HARDAL

Sevgili hardal tanesi;

Sayılı nefesimle var olduğum şu dünya hayatında sana anlatmak istediğim bir şeyler var. Sorularım var, bilmem muhabbet eder misin benimle ama sanırım kendime bildirmek ve buldurmak istediklerim var. El ver olur mu? Mesela, senin evreninde de zerre olduğun hakikati unutuluyor mu? Bu gökkubbenin altında biz insanlar için hep bir koşuşturma var, hep bir unutkanlık, hep bir alışmak rahatlığa, hep bir telaş, hırs. Hem bu akış durmak bilmez diye yakınıyor insan hem de daha büyük dalgaların büyümesine kapılır. Hem ayrık otlarından şikayetçidir, hem de bahçesini temizlemeye üşenip onlardan dert yanarak yaşamına devam eder. Bilmem senin böyle gelgitlerin oluyor mu?

Hardal tanesi, sen hardal tanesi olmadan önce neydin, hiç sorguladın mı kendini? Bu dünyaya niye geldin, hangi tarlanın hasadı olacaksın, hangi ellerde işleneceksin, bir tanecik olarak kim bilir hangi varlığın sadırına şifa sunacaksın?

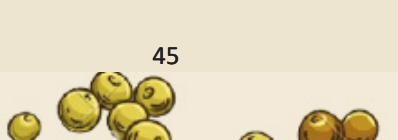
Bilirim nihayetinde bir toz zerresinden daha fazlasısın. Ancak ne inci, ne yakut, ne de pırlantasın. Zerrelerden bir zerre, kim neden ansın seni hardal taneciği! Anlattım kalbine bu dünyanın insanlarını. Bulutlarla yarışır, rüzgârın marifetini kendinden bilirler. Okyanuslara açılırlar, içlerindeki incilerden habersizdirler. Fersah fersah gezerler de bir güzel gönle uğramaz adımları, nereye uzaksa gönül hep orayı arzular, akli hep sahip olamadıklarında kalır. Kendini bilmeden bir ömür geçiren bu varlık, sana neden dikkat kesilsin?

# HARDAL TANESİ

Sevgili hardal taneciğim, biriciğim! Ufacık özüne varlığından çok daha fazlasını yüklemek değil niyetim. Varlığına verdiğim değerden, duyduğum güvenden benim sana sevgim. Bil isterim. Gözlerini hep daha çoğuna dikenlerin çeşnisine tat veremezsin. Gönlüne şifa olamazsın sen. Bir hardal tanesisin, azın hikmetini bilenin yüreğinden kavrarsın. O kalp, senin varlığından şüphe duymazsa gelir bahar, senin kadrini bilirse pekişir adımlar, akıl seni çoğa sayar. Ruh kendini katmer katmer varlar. Çoktur işte "bir." Hem biricikliğin delili, hem çoklukların ilki. Senin kıymetini bilende durulur sular, huzur iner dehlizlerine insanın, bir zeytinden kandil yanar.

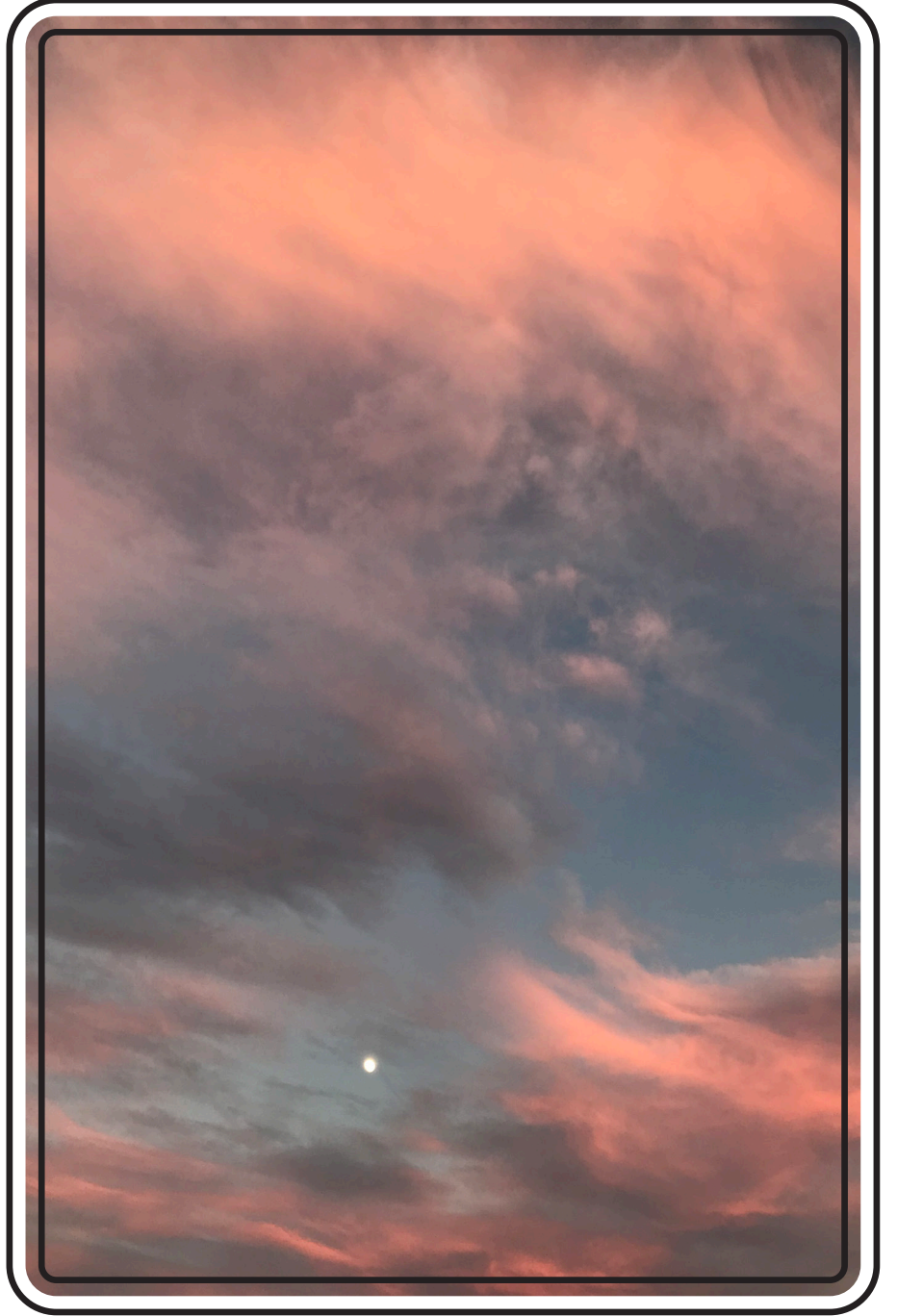
Sevgili hardal tanesi! Sen kimselere değil, kendine benzersin. Bir hakikat kırıntısısın, işaret edensin. Kaybularına kapılanlara, kaygıları boyunu aşanlara, dalgası çok denizlere bir zerrecik ışıksın, pusulasın. İsterim ki varlığın aza sayılmasın. Varsın çünkü, öze dair bir tebessümsün, delilsin, içine baharlar, denizler ve hikmetler sırlanmış bir varlıksın. İyi ki varsın!

Serpil UYSAL



# SİZDEN GELEN

Murat YAVUZYILMAZ



# FOTOĞRAFLAR

Büşra AYRANCIOĞLU



Şahsen ben insanları yargılamak yerine, onları anlamaya çalışmaktan zevk alıyorum.

Stefan Zweig

Güvenli sularda fazla yüzdüm. Şimdi boğulma vakti.

Sylvia Plath

“Her şeyden hoşlanman gerekmez.  
Yalnızca anlamalısın.”

Ernest Hemingway

Neşeli manzaraların altında hüznün yattığı görülür.

Nikolay Gogol



Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **28 okula ulaşmıştır**. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

**Gidilen okul sayısı: 28**  
**Götürülen kitap sayısı: 10175**  
**Toplanan kitap sayısı: 12117**

 Geleceğimiz Kitapta

 @geleceğimizkitapta